

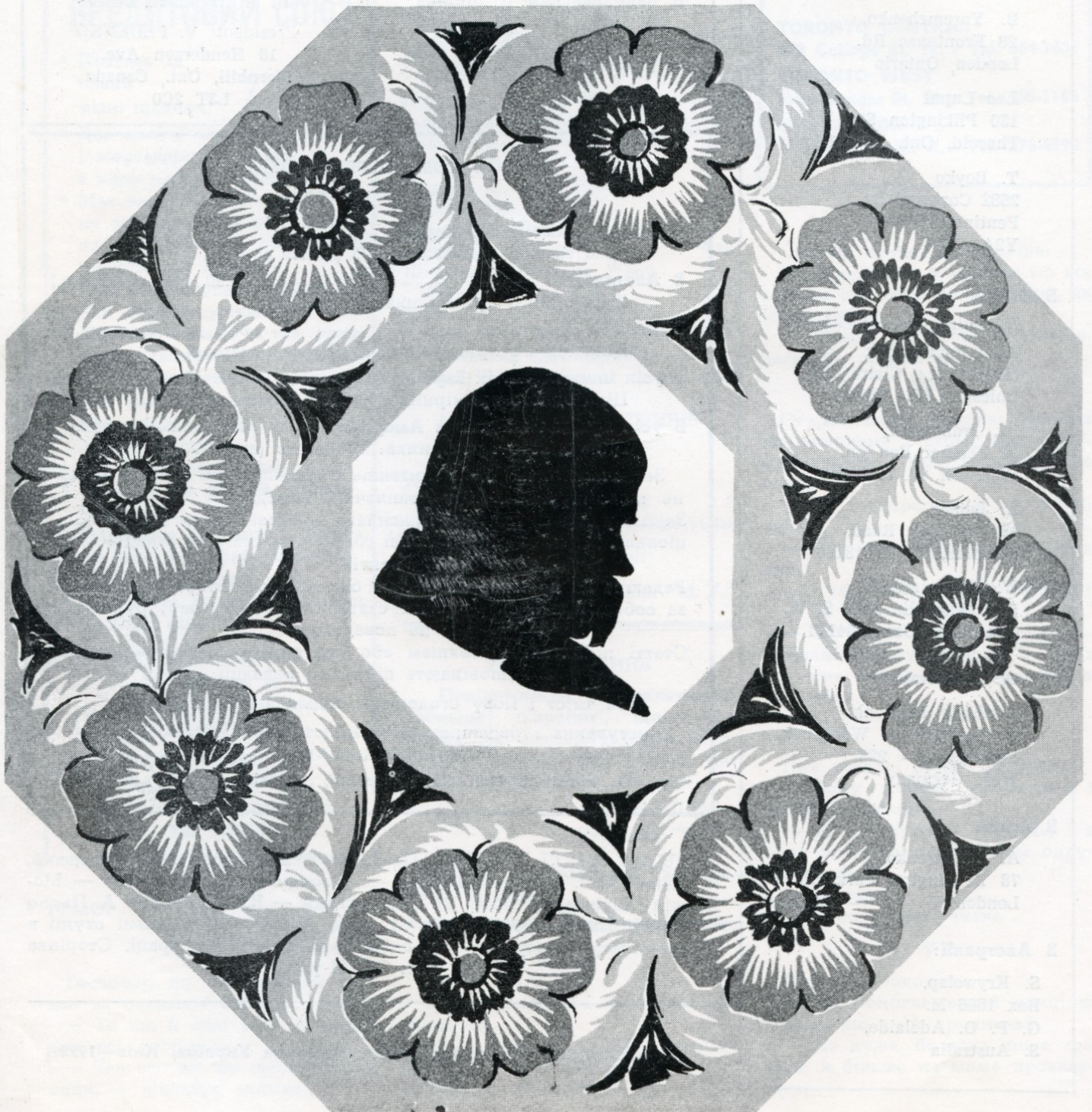
Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XXIX

БЕРЕЗЕНЬ — 1979 — MARCH

Ч. 276

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M.
G. P. O. Adelaide,
S. Australia

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО

Редагує Колегія:

В. Вакуловський, Л. Ліщина,
М. Смик, Ю. Криволап,
В. Родак, А. Лисий, О. По-
шиваник, Л. Павлюк.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 7.50 доларів
Ціна одного примірника: 75 центів

В Австралії 5.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 55 центів

В Англії і Німеччині 6.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 60 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи 5.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 50 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки 4.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 40 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських
центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів
не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Т. Шевченко, М. Старицький,
І. Манжура. І. Нечуй-Левицький — В концерті. С. Голубенко — Мо-
гутній і відважний князь. М. Добрянський — Юнко, юначе! А. Парно
— Проф. Панас Феденко має 85 років. К. О. — Українські студії в
Оттавському університеті. З одумівського життя і праці. Сторінка
Юн ОДУМ-у.

На обкладинці: Тарас Шевченко. Музична Україна, Київ—1970.

Тарас ШЕВЧЕНКО

РОЗРИТА МОГИЛА

Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюдрували?
За що, мамо, гинеш?
Чи ти рано до схід сонця
Богу не молилась?
Чи ти діточок непевних
Звичаю не вчила?
— "Молилася, турбувалась,
День і ніч не спала,
Своїх діток доглядала,
Звичаю навчала.
Виростали мої квіти,
Мої добрі діти, —
Панувала і я колись
На широких світи.
Панувала... О, Богдане,
Нерозумний сину!
Подивись тепер на матір,
На свою Вкраїну,
Що колишучи співала
Про свою долю,
Що співаючи ридала,
Виглядала волю!...
Ой, Богдане, Богданочку!
Як би була знала, —
У колись б придушила,
Під серцем приспала!
Степи мої запродані
Жидові, німоті.

Сини мої на чужині,
На чужій роботі:
Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
І могили мої милі
Москаль розриває...
Нехай рис, розкопує, —
Не своє шукає...
А тим часом перерертні
Нехай підростають
Та допоможуть москалеві
Господарювати,
Та з матері полатану
Сорочку знімати!
Поспішайте ж, недолюдки,
Матір катувати!

На-четверо розкопана
Розрита могила...
Чого вони там шукають?
Що там схоронили
Старі батьки?
Ех, як би то...
Як би то знайти те,
Що там поховали,
Не знали б діти,
Мати б не ридала.

9. X. 1843, Березань

І. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ

В КОНЦЕРТІ

(Уривок)

Був концерт... не концерт, а генеральна репетиція Лисенкового концерта в Київському театрі. Я люблю ці генеральні репетиції. Вони виходять кращі і вдатніші, ніж концерти. Кожний артист грає і співає не для других, а ніби сам для себе, співи ллються вільно, як вольна річка по лугах, як вольний теплий вітер по степах.

В театрі поночі й порожньо. По ложах, по партері де-не-де мріють люди, ніби сховавшись по закутках. Але сцена освічена, аж сяє од світла. Хор співців в українських убраннях. Залита світлом сцена, декорації, артистки й хор в театрі ефектно сяють, неначе на чудовій картині часом виступає десь далеко в лісі або на воді ясно освічене місце на темному фоні і притягує до себе очі.

Я осторонь сиджу собі й думаю. Музика почалась. Я заплющую очі. Мотиви ворухать мої нерви. Гарно мені й приємно, неначе легкі хвилі коливають помаленьку човник, підкидають мене, гойдають в темному повітрі. Думки згасають і не-

наче притаїлись. Я не правую ними. Думи без моєї волі самохіть ворухаться. От перед моїми очима виступають якісь картини, ніби туманом повиті. Картина за картиною, постать за по-статтю манячать, змінюються, десь зникають. Ніби з густої імлі виглядають якісь обличчя. От виглянуло чиєсь лице гишне, дівоче, задумане, з чорними очима, глянуло мені просто в очі і десь зникло в імлі, а з ним з'явилися інші, то молоді з осміхом на устах, то сивоусі, поважні. За ними йдуть ніби перед очима цілі сцени, неясно, неви-разні, плутаються, як павутина по квітках... Над ними якесь не наше небо. Навкруги то ліси зеле-ні, то луги, то якісь дивні річки в фантастичному світі... Картина йде за картиною, як у дивному бачі. Я милуюсь ними, задивляюсь на них, неначе бачу їх в своїй уяві. А музика ллється, мов тиха вода, колише мої нерви, заспокоює, тішить, пові-ває, ніби теплим вечірнім вітром, і наводить ча-ривні мрії.

...Сцена освітілась. От виходить на сцену український хор. Народні костюми свіжі, нові, гарні. На дівчатах аж сяють квітки та стрічки. Вишивані сорочки, червоні черевички, намиста аж сяють. Повіяло рідним духом України. На сцені заворушилась сила молодих людей. Свіжими молодими голосами полилась Лисенкова кантата: "Б'ють пороги".

Загув оркестр прелюдію. Загуркотіли басы. Полився голос чудового баритона:

Б'ють пороги, місяць сходить,
Як і перше сходив.
Нема Січі, пропав і той,
Хто всім верховодив,
Нема Січі... очерети
У Дніпра питають:
Де ж то наші діти ділись,
Де вони гуляють?

Нема Січі! Одно слово генія, кинуте в мелодію, — і ніби чарами розгорнулась передо мною картина. Пустиня. Українські степи мріють без краю. Вечір. Червоне сонце сідає й заливає степи. Дніпро лиснить червоним сумним світлом. Очерети дрімать. Верби стоять непорушно. Десь далеко понеслась моя думка понад лиманом. Вода лиснить в лимані. Тихо. Глухо. Січ лежить в руїнах, неначе давня Троя. Ніде ні живої душі; все замгло на Україні.

А чудовий баритон ллється, переливається; а в мотивах неначе чути, як гудуть Дніпрові пороги, як реве Ненаситець серед мертвої степової тиші. Сумна, поважна, глибока й народна мелодія. Здається, ніби давній кобзар голосить на руїнах Січі, ніби пекучі сльози запорожця ллються разом з мотивом. Місяць сходить, неначе золоте, червоне коло. Темнішає. Степи й лиман криються фіолетовою імлою. Тихо й мертво. Тиха задума наполягла на мою душу.

А мелодія плине, як Днірова вода. Починається тріо: "Чайка скигить, літаючи, мов за дитини плаче". І здається, чуєш серед тієї мертвої тиші різкий, пронизуватий крик дніпровой чайки...

"Де ви забарились? Верніться, дивіться!" — високо піднімає голос тенор. І перед моїми очима ніби по Дніпрі заворушились козацькі чайки, зашугали птицями по воді, миготять, як стріли.

Ніч. Один тільки місяць ллє тихий світ. Оркестр гуркотить тихо на басах. Акорди ллються то вгору, то вниз. Здається, десь б'є хвиля, здорова, дужа. Це не Днірова хвиля. Це Чорне море грає. Хвилі плещуться не то об скелю, не то об берег. Піднявся місяць вгору. Серед моря стоїть турецька галера, ніби скеля стримить в темряві. Високе сопрано в тріо впало, неначе блискавка, і освітіло море, ніби вогнем.

Кругом галери козацькі човни. На човнах сидять рядками козаки з довгими вусами, загорілі, з дужими плечима. Я ніби бачу, як виступають їх лица, ясно освічені білками, неначе на темних картинах Рембрандта. На галері рядки невільників-козаків, прикованих до ключин. Між ними турки стоять в пишних уборах, в золоті та сріблї. Все стоїть і не ворухиться. Я бачу ніби живу картину серед моря. Хвилі бігають, мигочуть.

— Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі;
Чия правда, чия кривда,
І чиї ми діти!

"Слава не поляже!" — заспівав дівочий хор, полився ніби з хмар граціозний гомін. Цілий хор дужими голосами підхопив — "Слава не поляже, а розкаже!" І картина ніби ожила перед моїми очима. Чозни рушили до галери. Козаки заворушились. От вони вже на галері. Блискають шаблі, миготять криві турецькі ятагани, ніби блискавка мигає по галері...

Впали турки. Розковані вже невільники. Галера заворушилась і попливла в лиман. "Слава не поляже!" — заспівали козаки, і лиман зрадив, заколиваясь. Загув Дніпро, вітаючи своїх гостей на Україні. Впала темрява ночі. Запалало небо вогнем. Сонце одразу викотилось на небо. Виникли й ніби ожили береги. Заклекотали орли в степу. Зашугали чайки. А козаки плывуть і співають. Дніпрові хвилі грають. Вода гуде, пороги стогнуть.

"Наша дума, наша пісня не вмре, не загине!" — гукають козаки. Їх очі блищать. Торжественно пливе галера лиманом. От загув Дніпро. Виникли ніби з води береги, обставлені скелями; над водою верби тонуть в промінні пекучого сонця. Широкий Дніпро грає, лиснить іскрами. А торжествена пісня ллється, переливається. Чути силу України в тих дужих молитвах, силу велику, незломну...

"Наша дума, наша пісня не вмре, не загине!" — ще раз співає хор. І перед моїми очима ніби сяє ще один славний день України, день майський, але гарячий; то був май України після сотні років лютої зими, після сотні років польського ярма. Ніби бачу той день над Корсунем.

Ліси зеленіють. Квіти цвітуть. Гаряче сонце сяє. Рось вдалині лиснить, неначе потрушена золотим порохом. Поляки розбиті, втікають.

Замовк хор. Самі чоловічі голоси вдарили: "Гей, не дивуйте, добрі люди, що на Україні повстало". Оркестр виразно вибиває такт на басах. Хор гримить, одбиває мелодію одрубчато: чую марш, торжествений, славний, дужий, як морська хвиля, і разом з тим радісний: щось славне вчинилось на Україні... От неначе перед моїми очима Богдан Хмельницький з золотою булавою вступає в Корсунь. На козаках сяють червоні жупани. Народ натовпом заливає вулиці, майдани. Скрізь натовп, скрізь невимовна радість. Радіє народ, співають козаки; встала сила України, ожила, воскресла.

Пісня скінчилась. Баритон заспівав соло жалібно пісню: "Ой чого ти почорніло, зеленее поле?" Ніби через сон чую слова: "Круг містечка Берестечка на чотири милі мене славні запорожці своїм трупом вкрили..." Смутна мелодія ще не дійшла до серця. Ще лунає радісний мотив, ще бачу перед собою ясний, гарячий день, але не над Корсунем, десь далі, серед поліських лісів, над зеленими, як оксамит, поліськими луками та лугами. Бачу, військо козацьке, ніби чорна хмара, наступає. Над ним мають червоні короги; поруч

Віктор Мішалов з Австралії між членами одумівського ансамблю бандуристів у Торонто. Керівник пані Валентина Родак.

Сидить на підлозі Тарас Корець. Зліва сидять: Марія Критюк, Наталка Трофимович, Оля Маркус, Віктор Мішалов, Людмила Шанта, Микола Бучинський і Василь Корець.

Стоять: Таня Дрозд, Марта Гільчук, Тарас Родак, Ліля Корнієнко, Дебі Сабадаш, Таня Світайло, Оля Наумчук, Ліда Юхименко, Оля Юхименко і Оксана Родак.

Січень 1979. Фото В. Родак

стоять татари. Біла ханська здорова корогва високо в'ється, мов білий лебідь лине в синьому небі. По другий бік польське військо в дорогій зброї. Сонце грає на золотих уборах, на дорогих кунтушах. Між ворогами зеленіє широка болотина низина. З ранку до півдня стоїть військо й не ворухнеться. А сонце сяє, грає маревом над золотими шишаками, блищить на списках. Богдан в червоній горностаєвій мантиї, з золотою булавою, обсіпаною алмазами, наче літає перед козаками на страшному баскому коні.

Загрімилі гармати. Рушили поляки. Вдарили на них козаки. Зрада в козацькому війську! "Почорніло ти од крові, козацької крові"... — долітає до мого вуха жалібна мелодія. І рушилась козацька сила. Татари зрадили. Хан держить Богдана в своєму наметі й не пускає в битву. Виговський поїхав в Чигирин, щоб привезти викуп за Богдана...

Ніч, темна ніч. В зеленому ханському наметі сидить Богдан, похиливши голову. Роєм літають його думи. Чути гуркіт гармат. Козаки гинуть. Хан держить в неволі розум України. Подались козаки назад на Україну...

І знов виступає передо мною інша картина. Стара віковична волинська діброва. Козаки сидять кругом багаття. Старі дуби чорніють, як скелі. Світ пронизує зелене гілля, миготить на потомлених, осмалених козацьких головах. Бачу втомлені очі; виразно виступають з темряви високі задумані чола, неначе в темряві на картинах Рембрандта. Коло дубів лиснять наконечники списів. За дубами виглядають силуети козаків, прив'язані коні, неначе тіні. Старий вусатий кобзар сидить коло вогню, грає на кобзі й співає: "Ключуть очі козацькі, а трупу не хочуть"... Я неначе бачу його сумний вид проти вогню, його довгі сиві вуса, бачу сльози в очах. Пісня його, ніби на похороні України... І ту пісню ніби слухають віковичні дуби. Похилились од горя зелені віти, капають не россою, а слізьми, кров'ю. Мертво, тихо кругом. Сумують козаки. Сумує діброва...

"Ти знов будеш зеленіти, а ми ніколи," — чую я, — і сльози підступають до очей.

"Ой Дніпре мій, Дніпре, широкий та дужий! багато ти, батьку, у море носив козацької крові, ще й понесеш, друже!" — знов починає баритон Лисенкову багату мелодію; а я все ніби бачу того кобзаря, неначе давнього пророка, що пророкує майбутнє України, — кров, ріки крові за вольну волю: ще її жде славна Батова, Максим Залізняк, Гонта... Які сумні, які страшні події! Нелегко вмерти Україні.

І все бачу я ту саму картину в діброві. Картина ніби стоїть перед моїми очима, мов намальована пензлем Рембрандта. Бачу іншу велику діброву десь коло Чигирини. Багаття жевріє. В лісі тихо. Запорожці ледве виступають з темряви. На їх загорілих чолах, на вусах, на червоних кармазинах бігають ярі іскряні червоні блики. То блиснуть здорові чорні очі і неначе згаснуть; то блисне чорний довгий вус; то виринуть десь густі чорні брови і десь сховаються. Як червона блискавка, мигне промінь по червоному жупані і десь ніби впаде в траву. Листя на дубах жевріє, як жар. Дуби чорніють. Коло багаття грає на кобзі й співає вже не старий кобзар, а молодий Ярема Галайда: "Ой Дніпре мій, Дніпре, широкий та дужий!" — ллється його голос сміливий, голосний. Потомлені запорожці та гайдамаки то сидять, то лежать, підвівши голови й спершись на руки, і слухають ту мелодію: "І цю ніч, Дніпре, нап'єшся шляхетської крові!" — співає Ярема, а його чорні очі блищать, сиплять іскрами. Чоло підняте вгору, лице дише сміливістю. Співає вже не наймит польський, не попихач жидівський. Співає чоловік, співає вільне серце, вільна душа, що затаїлась і сховалась од ворогів в густій темній діброві...

Коло дуба стоїть обершись, Максим Залізняк, високий, поставний, дужий, мов віковичний дуб. Лице повне, рум'яне, чоло високе, очі тихі, сині; русьві кучері хмелем в'ються на голові.

"Максим козак Залізняк, козак з Запорожжя: як виїхав на Україну, як повная рожа", — каже про його пісня. Як рожа, світиться його бліде лице, ясно освічене. Не тобі лити людську кров! З такими очима та кучерями тільки співають пісні про кохання при ясному місяці в вишневому садочку. Та горе гірке: Україна задавлена ворогами. Не в тобі, Максиме, причина пролитої крові, а в твоїх ворогах... А там далі, по густій діброві, між товстими дубами скрізь миготить багаття. Палає вогонь. Коло вогню сидять нужденні гайдамаки, що повтікали од польської панщини, сидять наймити, сидить обідрана голота. Одежа на їх драна. Вони босі, трохи не голі, нужденні, заниділі. Червоний вогонь бігає хвилями по їх розхристаних худих грудях, по сухих запалих щоках.

І я бачу неначе картину з Дантового пекла: неначе виглядають на мене з розпечених аж червоних могил та домовин бідні душі, замордовані, розпечені в пекельному вогні... Вся діброва чорна, сумна, страшна, мов Дантове пекло. Туга й сум наполог на мою душу.

Замовкла пісня. А картина не зникає перед моїми очима. Дотліває жар в багатті. Чорні дуби неначе вкриває туман. Все тоне в темряві. Полілись нові граціозні мелодії. Почався мелодичний Лисенків дует: "І широку долину, і високу могилу, і вечірню годину... не забуду я". Яка гарна делікатна мелодія! Як вона доходить до серця!

Страшна картина в лісі щезла, неначе сон. Співають дві щасливі душі. Радість закоханого серця ллється в тих мелодіях. Передо мною ніби зелений гай. Ніч місячна. Місяць пливе серед неба. Під ним легкі, промкнуті наскрізь жовтим світлом хмарки. Співає ніби Шевченків Ярема з Оксаною під гаєм... Тенор переплітається з сопраном, неначе дві срібні нитки, і вони дзвенять про щастя: розказують, що бачили колись широка долина, і висока могила, і червона калина любов чисту, молоду, чула вечірня година, чув місяць золоті слова молодого щастя... "Та що з того... Не побрались: розійшлися, мов не знали..." — ледве чую слова. І мелодія задзвеніла елегією, смутком, але не важким, не тим, що вбиває душу, гнітить серце й накидає чорне покривало на очі. Чую ніби голос Яреми десь в лісі, коло панського палацу, чи під Лебедином, за стіною лебединського монастиря. Чую голос Оксани з вікна високого палацу, з неволі... Голоси затремтіли, от-от заплачуть. Жадібно, як голуб, загуб тенор в граціозних переливах. І його голос тихо лунає десь під черешнями та яблунями, і ллється під небо до ясного місяця. Чується розстання, але не навіки, не до смерті. Чуть надію в тих чудових мелодіях, як в співах пізнього соловейка, надію майбутньої весни. І знов колись прийде весна, зацвітуть садки й заспіває соловейко, закує зозуля...

1886 р.

Чи ви відновили передплату журналу
"Молода Україна"?

М. СТАРИЦЬКИЙ

НА СПОМИН Т. Г. ШЕВЧЕНКА

*Красувала весна, розцвітали садки,
Як ми батька востаннє стрічали;
Коли нам, молодим, серце рвало в шматки
Від великої туги-печалі.*

*Між квіток і вінків ясену труну
Ми несли від Дніпра на могилу
І спустили з плачем у оселю сумну
Найдорожчу, утрачену силу.*

*Скільки ока — Дніпро перед нами лелів
І байдуже котив свої хвилі;
А нас, бідних сиріт, товаришів-братів,
Обнімали все думи безсилі...*

*І клялись ми ховать в серці твій заповіт,
Возлюбить щирим серцем голоту;
Сподівалися ми, що словес твоїх світ
Незабаром осяє темноту...*

*Двадцять років пройшло, вже й посивіли ми,
А усе ще ховаєм надії,
Що спадуть кайдани вікової зими,
І тоді здіймуть слово німї.*

*Заспівають гуртом братолюбний псалом,
В спільній праці зміцнять свої руки...
І засяє тоді над убогим селом
Світло правди, любові, науки;*

*І пророків своїх, що терновий вінок
Понесли за сльозу ту криваву,
Порозшукує люд між німих могилок,
І воздасть своїм страдникам славу...*

*В той час ймення й твоє пролуна з краю в край,
І Тараса пізна всяка хата;
А поки над Дніпром, батьку наш, спочивай
Та чекай того славного свята!...*

1881 р.

КУПУЙТЕ ДОВГОГРАЮЧУ ПЛАСТИНКУ СТРУННОГО АНСАМБЛЮ ОДУМ-У В ЧІКАГО

в членів управи філії за 6.00 дол., або поштою,
висилаючи чек на 6.75 дол. на адресу:

The ODUM String Ensemble
3939 No. Ridgeway
Chicago, Illinois 60618, USA

Сергій ГОЛУБЕНКО

МОГУТНІЙ І ВІДВАЖНИЙ КНЯЗЬ

(3 нагоди 725-ліття коронації князя Данила)

У тяжкі часи татарського лихоліття, коли всезнищуюча навала Батия залила цілу Україну і встановила там свою владу, а перестрашений силою татар Захід не наважувався виступити проти них, розгорталась багатогранна патріотична діяльність галицько-волинського князя Данила, що відважно чинив спротив татарам, розгортав велику дипломатичну діяльність, складав пляни коаліції європейських держав проти татар і помер, позбавлений можливості здійснити свої далекойдучі задуми.

У напружено-складних обставинах проходило його життя. Син могутнього князя Галичини і Волині Романа, Данило малою дитиною втратив батька, який поляг у 1205 році у бою проти поляків під Завихвостом смертю героя. Вдова Романа з малолітніми синами, чотирилітнім Данилом і дволітнім Васильком, не маючи державного досвіду, віддалась під опіку угорського короля Андрія. Користуючись її недосвідченістю, король Андрій зайняв Галичину своїми військами і прийняв титул короля Галичини і Володимирії. Коли місцеві бояри, вплив яких на державні справи дуже обмежив Роман, після його смерті знову підняли голову і почали робити заворушення, король Андрій одверто прилучив Галичину до своєї держави, залишаючи юним синам Романа саму Волинь.

Але Данило вже досяг повноліття і разом з молодшим братом Васильком, маючи підтримку селянства і міських ремісників, жене угрів з Галичини.

В цей час рушила на Україну навала орд Батия. Данило всіляко допомагав князям наддніпрянських земель у протидії напасникам. Він надіслав до Києва свого воєводу Дмитра, який керував обороною міста у грудні 1240 року і ввесь поранений потрапив до полону, але хан Батий вражений його хоробрістю, дарував йому життя.

Татари пройшли через Україну далі на захід, доходячи аж до Адріатичного узбережжя. На вістку про смерть в Азії головного хана, Батий, у надії бути вибраним на місце померлого, поспішно вернувся з походу зі своїм військом навесні 1242 року.

Коли безпосередня загроза віддалилась, Данило заходився відбудовувати знищений татарською навалою край. Він силою зброї приборкав руїницький елемент, бояр — зрадників і всіх тих людей, які з приходом татар стали визнавати лише владу хана, нехтуючи своїм князем. Коли вони запросили собі на допомогу угорські, польські та німецькі загони, Данило разом зі своїм братом страшенно погромив їх 17 серпня 1245 року у великій битві коло Ярославів і тим вирішив на свою користь питання, кому належить Галичина.

З одержанням повідомлення, що інший князь випросив у хана право на володіння Галичиною,

Данило мусів сам їхати до орди і просити про призначення йому цих земель.

Розумний енергійний князь, великий патріот і мудрий політик, людина лицарської вдачі, Данило почав укладати широкі пляни визволення від татар, об'єднання Галицько-Волинського князівства з Київщиною, Південною Волиною і Поділлям, приборкання решти громад татарських прибічників.

Данило вступає в переговори з римським папою, просить організувати хрестоносний похід християнських держав Європи проти татар і визволення від них цілої України, погоджуючись за це на унію Української Православної Церкви з Римом. Папа Іннокентій IV пристає на ці пропозиції і в грамоті з травня 1246 року, іменує Данила руським королем, проголошує, що приймає його і Русь під покров Святого Петра.

Для зміцнення зв'язків з іншими державами, Данило влаштовує шлюб свого сина Льва з принцесою Констанцією, донькою угорського короля Белі IV і під час зустрічі на весіллі укладає з королем — її батьком військовий договір проти татар. Таку саму угоду складає він з краківським князем Болеславом Соромливим, а також одружує з австрійською княжною Гертрудою з правлячої династії Бабенбергів свого другого сина Романа, який був проголошений австрійським князем.

І тоді князь Данило остаточно домовляється з папою, погоджуючись на унію і прийняття корони з тим, щоб рівночасно почати похід проти татар.

Папський легат Опізо, везучи з Риму корону Данилові, зупиняється в Кракові і проголошує булою папи про хрестоносний похід проти татар, закликаючи лицарів Польщі, Чехії, Моравії, Сербії і Померанії виступити на допомогу Данилові.

7-го жовтня 1253 року в місті Дорогичині над Бугом відбувається коронація Данила на короля Галичини і Володимирії.

Поруч з міжнародними осягами, Данило розгортає велике будівництво всередині країни, закладає в Галичині нове місто Львів, назване на честь його старшого сина Льва, на Волині — Холм і Данилів, оперезує міста укріпленнями та фортецями, потрібними для майбутньої війни проти татар. Князь всіляко сприяє господарському піднесенню краю, зростанню ремісничого промислу по містах, розвитку науки і культури.

Дальші події, невдача з організацією хрестоносного походу проти татар призвели до охолодження в стосунках з Римом і передбачуване поєднання Церков не сталося.

Данило мріяв про соборну українську державу. Разом з литовським князем Мендовгом він укладав пляни спільного походу на Київ і визволення

його від татар. Непідготовленість литовців до виступу перешкоджає запроєктованій акції, а тим часом прикордонний татарський воєвода Куремса, маючи за вказівками орди приборкати волелюбну Україну, розпочав похід на Волинь. На допомогу йому прийшов інший воєвода Бурундай, але не почував себе в силі виступити проти Данила і вдався до хитрощів, називаючи князів Данила та Василька татарськими союзниками, а не підданими, і запевнив, що йде війною на Польщу. Не викликаючи підозри, він підійшов до самого кордону Волині і тоді раптом наказав князям негайно прибути до нього як до старшого, інакше вважатиме їх ворогами орди.

Заскочені цією вісткою на бенкеті з нагоди весілля доньки Василька, пізно зрозуміли князі татарську хитрість, але не мали ніякої можливості почати одразу війни і з поклоном до Бурундая поїхали Василько і в заступстві Данила його син Лев. Маючи їх у своїх руках, Бурундай продиктував їм волю орди про негайне знищення замків та всяких укріплень навколо галицько-волинських міст, тобто зробити край беззахисним і безборонним.

Михайло ДОБРЯНСЬКИЙ

ЮНКО, ЮНАЧЕ!

Закликаємо Тебе вступити в ряди лицарів, які обороняють переслідуваних.

Є народи, є багато людей, що їх сьогодні переслідують. Ми думаємо про поневолених у Південній Африці, в Чілі, в комуністичному Китаї. Але найбільше думаємо про поневолених в Україні. Бо серед них наші й Твої брати і сестри.

Комуністичний режим переслідує їх голозним чином за те, що вони хочуть зберегти свою національну індивідуальність. Вони хочуть, щоб жив український народ. Хочуть, щоб він здобув кращу майбутність у своїй вільній батьківщині, в Україні.

А саме цього не хоче Комуністична Партія Радянського Союзу. Вона не хоче допустити, щоб український народ був вільний. Вона боїться, що свобода України позбавить її панування на одній з найкращих і найбагатших областей Європи.

Отож, комуністичний режим у Москві прагне знищити український народ, як національну індивідуальність. Цей режим уже кількадесят років провадить в Україні політику геноциду. Тому так багато українців, — коли була нагода під час Другої світової війни, — пішли зі своєї країни на Захід. Вони ішли з думкою — зберегти хоч на чужині найважливіші ознаки української національності; передовсім зберегти українську мову.

Комуністичний режим у Москві присудив українську мову на загибель. Це — один з найбільших злочинів 20-го століття в ділянці культури.

Ми є свідками, як із забуття відроджуються старовинні мови: валійська, ірландська, катальон-

Вимога була прийнята і виконана. Лише в Холмі, прикрашеному гарними спорудами, пощастило не руйнувати укріплень, бо князям удалося наперед повідомити намісника, щоб він не виконував того, що перекажуть йому княжі посланці.

Зруйнування укріплень було зруйнуванням і всіх плянів Данила про боротьбу з татарами. Як не шукав він союзників проти орди, як не намагався зміцнити своє князівство приєднанням сусідніх польських земель, навіть важливих міст як Люблиць, і литовських волостей, всі його спроби організувати новий похід не мали успіху.

Приголомшений усім тим князь і король Данило захворів і помер 30 грудня 1264 року, осиротивши цілий нарід, що втратив у ньому одного з найвизначніших тогочасних державних провідників, "другого по царю Соломону", як писав літопис.

Безнастанна діяльність Данила, різноманітні спроби створити коаліцію європейських держав проти навали степу — все це служило одній величній меті: охороні своєї батьківщини від нищівної азійської повені, захисту християнської культури Заходу, збереженню європейської цивілізації.

ська, гебрейська. В Африці та Азії десятки колись колоніальних, а тепер вільних, народів докладають усіх зусиль, щоб підняти свою мову на високий рівень розвитку. І це є прояв культурного прогресу.

Комуністичний режим у Москві пішов проти-лежним шляхом: це шлях культурного нігілізму. Той режим присудив на знищення кілька десятків мов різних народів Радянського Союзу. Між ними є такі мови (грузинська, вірменська), які мають дві тисячі років історії. Вони дали шедеври світовій літературі. Сюди належить і українська мова, — в її різних видах: мова стародавнякнижна, мова щоденного вжитку, народня мова, сучасна літературна мова, мова української науки.

Українською мовою говорять сьогодні приблизно 45 мільйонів людей. Українською мовою — в різних віках історії — створено великі культурні цінності. Майже 900 років тому в Києві постала "Повість временних літ", найславніший літопис на Сході Європи. 800 років тому незвідомий автор написав епос "Слово о полку Ігоревім", що став окрасою світової літератури. Тією мовою укладено козацькі думи, гордість українського народу. Українською мовою народ наш створив понад двісті тисяч пісень.

Був час (у половині минулого століття), коли здавалось, що українська мова загине. Вона гомоніла ще тільки в хатах селян-кріпаків. Але сталося чудо. З'явився "Кобзар" Тараса Шевченка. Сто років після того українська мова належить до

найбільш культурних мов світу. Цією мовою перекладають Гомера, Вергілія, Данте, Шекспіра, Гете. Цією мовою укладають у Києві енциклопедію кібернетики.

А проте комуністичний режим у Москві заповзів на мову. За українську мову йде сьогодні в Україні важка боротьба. Тисячі українських патріотів потерпіли за оборону прав української мови. За протести проти русифікації України звільняють з праці, усувають з університетів. Сотки діячів культури пішли до тюрем і концтаборів. Зокрема жорстоко покарали молодих літераторів та вчених. Хто послідовно розмовляє рідною українською мовою, того влада плямує "буржуазним націоналістом" і трактує як свого ворога.

Наш обов'язок — дати моральну підтримку цим людям. Бо вони обороняють слушну, справедливую і шляхетну справу. Згідно з Божими і людськими законами, кожна людина має право на свою рідну мову; має право виявити лояльність супроти свого народу; має право плекати його культуру; має обов'язок обороняти право свого народу на незалежне існування.

Ніколи не переслідували українського народу так нещадно й жорстоко, як переслідує його режим Сталіна і Брежнєва. Отож, кожна молода людина, яка має в собі іскру лицарськості, яка чує потребу зробити щось великого і доброго в своєму житті, не може бути байдужою супроти несправедливо переслідуваного народу українського. *Тим більше Ти не можеш бути байдужою (-им).* Бо серед переслідуваних можливо є люди, дуже близькі й дорогі Тобі чи Твоїм батькам. І напевно є люди з великими талантами, які збагатили б культуру творами свого генія, якби могли жити й працювати на волі.

"Як можу я допомогти їм?" — запитаєш.

Відповідаємо:

Не будь байдужим супроти тих скарбів культури, які обороняють патріоти України. А тут на першому місці є українська мова. Отже, прояви зацікавлення цією мовою. Потім — вивчи. І говори нею з людьми українського походження.

Ти відчуваєш задоволення і навіть радість, як опановуєш українську мову. Бо ця мова належить до кращих мов світу. Така думка чужинецьких мовознавців. Як вивчиш українську мову, перед Тобою відкриється новий оригінальний світ. В Європі мало таких народів, як український. Він — замилуваний красою не тільки в піснях і поезії, але він любить красу і творить її у своєму щоденному побуті. Український фолкльор належить до найбагатших у світі. — Також із практичного погляду Тобі в майбутньому може бути корисно знати українську мову.

Туристи, що відвідують Україну, одноставно стверджують: для українців у Києві, Львові, Харкові немає більшої приємності, як зустрітися з молодими людьми із Заходу, які розмовляють українською мовою. Це підтримує їх на дусі. Для них це доказ, яка сильна українська ідея. Це зміцнює їх надію, що український народ переживе й найважчу добу своєї історії. Чому б і Тобі не підтримати надій?

Можна й треба протестувати проти переслідування невинних у Південній Африці, в Чилі та всюди, де влада топче права людини. І це робить багато народів. Але, на жаль, мало таких, які думають про переслідуваний народ український. Обороняти цей народ, його мову, його культуру — це Твоє завдання, завдання шляхетне, лицарське. І пам'ятай: проти української мови змовляються керівники найбільш реакційного режиму в сучасному світі. Тому обороняти цю мову — одно з найбільш революційних завдань.

КОМАНДА ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У

повідомляє, що

ТРИНАДЦЯТИЙ ТАБІР ВИХОВНИКІВ

відбудеться

від 30 червня до 14 липня 1979 р.

**на одумівській Оселі "Київ"
в Аккорд, Н. Й., США**

За інформаціями та аплікаціями звертатися до 9-го червня місяця, ц.р., до місцевих філій ОДУМ-у, ТОП-у або на адресу писаря Команди Виховників, О. Шевченка:

**ODUM Councelors Camp
c/o O. Shevchenko
505 Rolling Hills Rd.
Bridgewater, N. J. 08807, USA**

**ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР
ЮНОГО ОДУМ-У В КАНАДІ**

відбудеться цього року

від 29-го липня до 4-го серпня

на одумівській Оселі "Україна"

Дорчестер, Онт., біля Лондону, Канада.

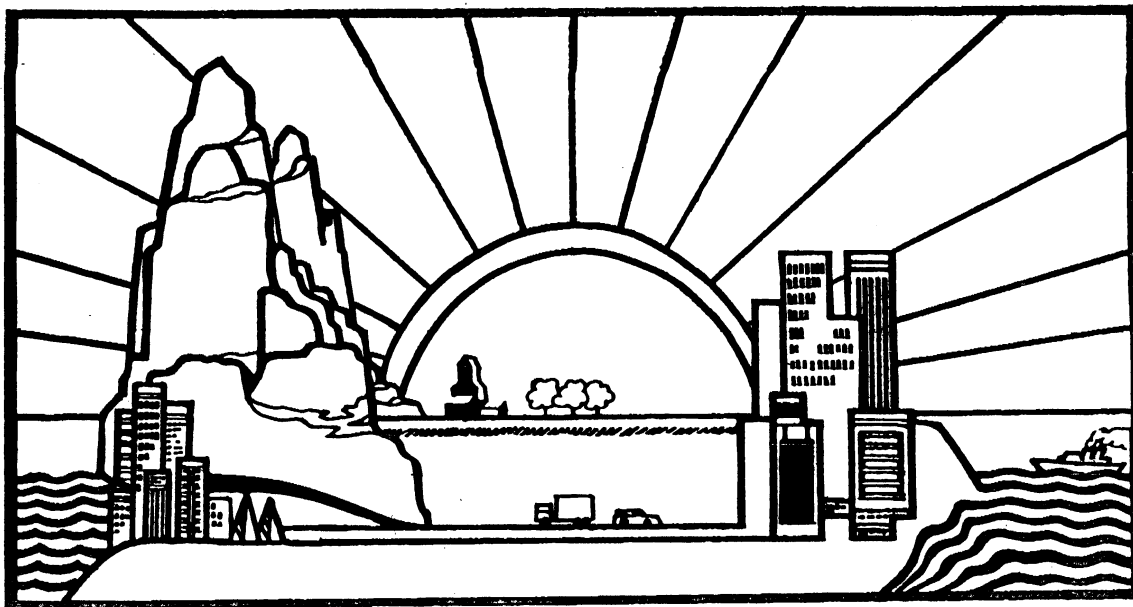
За інформаціями та аплікаціями

звертатися:

ODUM CAMP

**26 Sanderson Road, Rexdale, Ont. M9V 1C7
Tel. 742-3181**

Ви належите до Канади

...і Канада належить до вас

Канада — це ваша країна. Кожна провінція,
кожне місто, кожне село. Атлантичні провінції
на сході, наш чарівний район національної столиці,
височезні Скелясті гори й усе поза ними на заході.

Країна неперевершеної природної краси;
софістикованості і прямої сердечності;
з засягом вакаційних переживань,
яких не можливо знайти в ніякій
іншій країні.

Цього року запізнайтеся з іншою
частиною вашої Канади.

КАНАДА ДАЄ ТАК БАГАТО

Canada
So much to go for.

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

А. ПАРНО

ПРОФ. ПАНАС ФЕДЕНКО МАЄ 85 РОКІВ

Проф. Панас Феденко, відомий діяч українського соціалістичного руху, член Української Соціал-демократичної Робітничої Партії (УСДРП) від 1916 р., член революційних парламентів Української Народної Республіки — Української Центральної Ради і Трудового Конгресу, член уряду Української Народної Республіки в 1919 році, один з основників Соціалістичного Робітничого Інтернаціоналу в 1923 р. і представник УСДРП в Екзекутиві Соціалістичного Інтернаціоналу до 2-ої світової війни, провідний діяч Української Соціалістичної Партії після Другої світової війни, видатний історик, публіцист, журналіст і письменник святкував 13 грудня 1978 р. своє 85-ліття.

Молоді роки: на землях українських і на далекій Півночі

Син хлібороба Василя Феденка, народився Панас Феденко 13 грудня 1893 р. на хуторі над річкою Зеленою в давніх Вільностях Війська Запорізького. Там Василь Феденко арендував землю у поміщика Данкова. Панас Феденко був дев'ятою дитиною в десятичленній сім'ї.

Щоб діти не zostалися неписьменними, батько вирішив переселитися в село Веселі Терни над річкою Саксаганню, де були дві школи. Це селище виросло на місці колишнього запорізького зимівника в Верходніпровському повіті Катеринославської губернії.

Панас Феденко рано пішов до школи в Веселих Тернах. За порадою учителів, Василь Феденко послав сина вчитися до міста. В 1913 р. він закінчив середню освіту в гімназії міста Олександрії, що стоїть над річкою Інгульцем між Кременчуком і промисловим містом Кривим Рогом. В тій самій гімназії вчився тоді також його приятель, світової слави славіст і філософ проф. Дмитро Чижевський.

В роках 1913-1917 Панас Феденко студіював історію та класичну філологію в Історично-філологічному Інституті в Петербурзі. Він готувався бути учителем у середній школі, — в гімназії.

В 1915 р. Панас Феденко вступив до Української Соціал-демократичної Партії, що діяла в Петербурзі нелегально і видавала свій журнал "Наше Життя" з участю Володимира Винниченка, Левка Чикаленка, Сергія Вікула, Михайла Мироненка, Михайла Авдієнка та інших. В "Нашому Житті" були надруковані перші статті Панаса Феденка на політичні теми. Був він також співробітником місячника "Украинская Жизнь", що виходив у Москві 1912-1917 рр. під редакцією Симона Петлюри.

Революція і поворот в Україну

Після революції Панас Феденко вернувся в червні 1917 р. в Україну. Із Києва, від Інформа-

ційного бюро Української Центральної Ради, він одержав уповноваження бути інструктором для політичної освіти й організації людности Верходніпровського повіту.

Старанням Панаса Феденка та інших інструкторів Центральної Ради удалося відірвати організоване селянство Січеславської губернії від Всеросійського Крестьянського Союзу і приєднати до Всеукраїнської Селянської Спільки, що мала своє представництво в Українській Центральній Раді. На з'їзді організованого селянства Верходніпровського повіту в серпні 1917 р. Панаса Феденка одноголосно вибрано як посла до Центральної Ради в Києві.

Літом 1917 р. Панас Феденко разом із своїми приятелями — створили українську гімназію в Веселих Тернах і від вересня 1917 р. почав навчання в цій школі. Весело-Тернівська гімназія виховала десятки учнів і учениць, котрі, в час небезпеки для України, виступили на боротьбу за самостійну Українську Народну Республіку: Віра Бабенко та інші поклали своє молоде життя, обороняючи свободу Рідного Краю.

У виборах до Всеросійської Установчої Ради в листопаді 1917 р. в Січеславській губернії Панас Феденко був кандидатом у спільному списку соціал-демократів, соціал-революціонерів та Селянської Спільки. В кінці грудня 1917 р. він належав до кандидатів української соціал-демократії Січеславщини в виборах до Української Установчої Ради. В грудні 1917 р. він був редактором газети УСДРП "Наше Слово" в Січеславі (тепер Дніпропетровське), видаваної для агітації на виборах до Української Установчої Ради. Літом 1918 р. Панас Феденко почав видавати у Січеславі разом з членом Губерніяльної Земської Управи Січеславщини Ісааком Мазепою, газету української соціал-демократії "Наша Справа". Довелося переїхати з Веселих Тернів до міста Січеслава, де була недостача в співробітниках української преси і в організаторах Української Соціал-демократичної Робітничої Партії. Поряд з тим Панас Феденко почав від вересня 1918 р. навчання української мови й літератури в Учительському Інституті та в Другій Гімназії Січеслава.

Від Трудового Конгресу до Зимового Походу

На початку січня 1919 р. Панас Феденко, Ісаак Мазепа та інші були делеговані від соціал-демократичної організації Січеслава на з'їзд Української Соціал-демократичної Робітничої Партії в Києві. В січні вони були обидва вибрані в Січеславі до Конгресу Трудового Народу України, що був скликаний в Києві.

На з'їзді Української Соціал-демократичної Робітничої Партії в Києві удалося Феденкові і Мазепі відкинути домагання деяких членів з'їз-

ду, щоб УСДРП прийняла "советську плятформу". В резолюціях з'їзду, вироблених і зредагованих Панасом Феденком, сказано між іншим:

В теперішній переходовий момент більше ніж коли потрібна міцна організованість робітництва для переведення таких великих завдань, які стоять перед пролетаріатом України "... Потрібна — негайна організація сильної народної армії на основах твердої дисципліни для оборони об'єднаної Української Народної Республіки від нападу ворогів зовні". І далі: "Стоячи на основі суверенности української нації, 6 Конгрес Української Соціал-демократичної Робітничої Партії обстоює повну незалежність Української Народної Республіки".

Резолюції Шостого З'їзду УСДРП були прийняті в основу "Закону про владу" Конгресу Трудового Народу України, що був затверджений 28 січня 1919 р. в Києві. Автором цього Закону, як і Універсалу Трудового Конгресу, був Панас Феденко. Він же оголосив Універсал Конгресу Трудового Народу України на засіданні 28-го січня 1919 р., яким затверджено об'єднання українських земель в незалежній Соборній Україні.

В тяжкій боротьбі за волю України 1919-1920 року, коли Українська Народна Республіка з усіх боків була атакована ворожими силами. Під час Феденко діяв як секретар Центрального Комітету Української Соціал-демократичної Робітничої Партії та редактор партійної преси, що виходила в Києві, в Вінниці, в Рівному та в Кам'янці на Поділлі. В той час Панас Феденко був членом уряду прем'єра Ісаака Мазепи, як заступник міністра інформації. З пера Панаса Феденка вийшли майже всі декларації уряду УНРеспубліки, видані в 1919 році.

Літом 1919 р. на Україну насунула "біла", монархічна реакція. В Кам'янці на Поділлі створено Центральний Український Повстанчий Комітет для зв'язку з повстанським рухом, що діяв під "білою" окупаційною владою. До Комітету належав Панас Феденко, разом з Назаром Петренком та Олександром Щадиловим.

У листопаді 1919 р. Українська Галицька Армія опинилася, рішенням своєї команди, під владою ген. Денікіна. Однак уряд і військо Української Народної Республіки постановили вести дальшу боротьбу за державність проти обох російських армій — "білої" й "червоної". Війську дано наказ виступити в похід на ворога. Уряд призначив П. Феденка бути Політичним референтом (дорадником) при Команді Армії УНР у Зимовому Поході, що тривав від 6 грудня 1919 р. до 5 травня 1920 р. Після того П. Феденко вирушив, з доручення ЦК УСДРП, на Схід, для зв'язку з партійними організаціями, ще діяли під російською окупаційною владою. З різними пригодами він побував у Вінниці, в Січеславі, в Кривім Розі, в Олександрії, в Умані та в інших містах.

Політична та наукова діяльність на еміграції

У грудні 1920 р., разом з Степаном Матвієнком Сікаром (тепер у Бразилії), Панас Феденко перебрався на правий, басарабський берег Дні-

стра і через Букарешт і Чернівці добився до Львова. Там він видавав, разом з Ісааком Мазепою й Осипом Безпалком, журнал "Вільна Україна" та "Соціалістична Думка".

Польська адміністрація не допускала критики свого протиукраїнського режиму в Галичині та в інших українських областях. Тому П. Феденкові й І. Мазепі видано пашпорти на виїзд за кордон без права повороту в Польщу. Це сталося в листопаді 1922 р. П. Феденко й І. Мазепа виїхали до Берліну, де вони видали 1923 року, з допомогою Німецької Соціал-демократичної Партії та Британської Партії Праці чотири книжки для інформації світу про події в Україні: Ісаак Мазепа — "Большевизм і російська окупація України" (німецькою мовою), Панас Феденко — "Національна й соціальна визвольна боротьба України" (німецькою мовою), "Голод в Україні" (німецькою й англійською мовами). Ці книжки знайшли прихильну оцінку в пресі вільного світу.

В 1923 р. Панас Феденко належав до делегації УСДРП, що брала участь в установчому конгресі Соціалістичного Інтернаціоналу в Гамбурзі.

Від 1923 р. П. Феденко з дружиною Марією, сестрою відомого артиста-малюра Петра Омелченка, оселився в Празі і здобув титул доктора філософії Українського Вільного Університету на основі дисертації з історії України: "Початки Руїни". Від 1925 року він прийняв завідування катедрою історії в Українському Високому Педагогічному Інституті імені М. Драгоманова в Празі і був вибраний деканом Історичного Факультету Педагогічного Інституту.

Від 1930 р. П. Феденка прийнято до науково-педагогічного персоналу Українського Вільного Університету в Празі.

1930 р. в березні й квітні відбувався в Харкові судовий процес проти діячів української культури, яким органи терору приписали участь у вигаданій організації під назвою "Спілка Визволення України". До цієї "Спілки" організатори процесу записали також Ісаака Мазепу та Панаса Феденка, поряд з гетьманцями... Іменем ЦК УСДРП Мазепа і Феденко опублікували в газеті "Діло" листи (Львів, 25. 3. і 9. 4. 1930), в яких розкрили знущання комуністичного режиму над жертвами терору, українськими патріотами. С. Єфремову та іншим наказано на тому суді признатися в "злочинах", про які вони довідалися тільки від організаторів процесу — катів-слідчих. У листі Мазепи й Феденка, надрукованому в "Ділі", 9. 4. 1930 р., м. і. сказано: "Завдання більшовицької влади в цім процесі полягає в тім, щоб за всяку ціну морально й політично знищити не тільки тих, що сьогодні сидять на лаві обжалованих, але й всіх інших українських громадських діячів, яких ця влада вважає за своїх небезпечних противників".

Після Другої Світової Війни

Воєнна буря примусила П. Феденка вирушити з Праги на Захід. 1945-1951 рр. він перебував у Західній Німеччині, де відбулося об'єднання соціал-демократів, соціал-революціонерів та соціал-радикалів в Українській Соціалістичній Партії.

П. Феденко не знайшов розуміння потреби сильної політичної організації на основі демократичного соціалізму серед членів УСП в Німеччині.

В кінці 1951 р. він виїхав до Лондону і в Англії почав видавати газету "Наше Слово", що мала значне число читачів передплатників і жертвodawців.

Від імени УСП П. Феденко брав участь у конференціях Соціалістичної Унії Центральної і Східної Європи та в Конгресах Соціалістичного Інтернаціоналу в Мілані, в Римі, в Гамбурзі, в Брюсселі, в Амстердамі, в Лондоні, в Стокгольмі, в Істберн, в Відні, в Женеві. Учасникам цих з'їздів були представлені матеріали світовими мовами про ситуацію України під диктаторським режимом.

На запрошення Інституту для вивчення СССР, П. Феденко виїхав 1959 р. з Лондону до Мюнхену, де знайшов багатий матеріал для дослідницької праці. Тут були опубліковані його праці "Марксистські й большевицькі теорії національного питання" (мовою українською), "Нова історія КПСС" (англійською та російською мовою) та численні статті в різномовних журналах, які видавав Інститут.

Ще перед тим були видані в Лондоні під фірмою "Наше Слово" книги П. Феденка: "Ісаак Мазепа — борець за Волю України", "Український рух у XX столітті" та його історична повість про гетьмана Петра Сагайдачного — "Несмертельна Слава" (під псевдонімом "Василь Тирса"). В Мюнхені в видавництві "Наше Слово" вийшла книга П. Феденка — "Соціалізм давній і новочасний". Це огляд соціалістичних ідей і рухів від найдавніших часів, призначений зокрема для просвіти тих, що називають систему державного рабського капіталізму в країнах під владою комуністів "соціалізмом". П. Феденко опублікував р. 1968 книжку "Влада Павла Скоропадського в Україні 1918 р.". Проф. Феденко є також автором різних брошур. П. Феденко є також автором романів та оповідань, виданих здебільшого під псевдонімом.

Проф. П. Феденко виступав з інформаціями та в дискусіях на міжнародних з'їздах істориків: у Стокгольмі (1960 р.) та Відні (1965 р.). Советська преса відповіла на ділову критику фальшивої комуністичної "партійної" науки грубими безпідставними обвинуваченнями й наклепами на Панаса Феденка. Подібні напади советської преси були направлені проти проф. Феденка за його політичну діяльність, зокрема у зв'язку з міжнародним соціалістичним рухом.

1970 р. в Мюнхені П. Феденко відновив видання "Нашого Слова" в формі збірників, яких вийшло до 1978 р. п'ять книг.

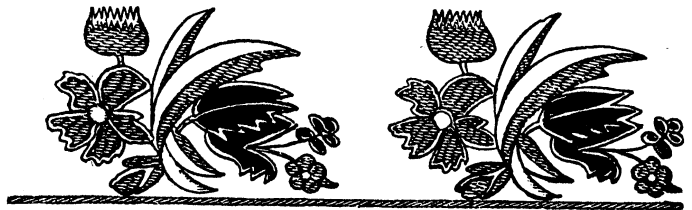
Щороку в літньому семестрі філософічного факультету Українського Вільного Університету проф. Феденко має виклади з української історії. Не припиняє він дослідницької наукової праці за правилом "сіне іра ет студіо" (без гніву і упередження) і посилає теж статті до української преси в Америці та в Канаді.

I. МАНЖУРА

Двадцять п'ять минуло років
Вже, як Україна
Поховала, оплакала
Мученика-сина.
Як ховала, побивалась,
Щиро присяглася
Не забудь його довіку,
Та й не спромоглася
Хреста йому по сі пори
Справити до діла,
Щоб то люди не забули,
Де його могила.

— — — — —
Над Дніпром десь та могила
Сумна, одинока
Забудьками заростає...
Наче заволока,
А не син в ній України
Кращий спочиває...
Оттак пам'ять його чесну
Матінка кохає!
Тільки вітер повіває
Сумно над тобою
Та про славу твою шепче
З тирсою сідою —
Бо та слава не поляже,
Щирий наш земляче,
Вона світові розкаже
Доленьку ледачу,
Що тебе колись спіткала,
Завдала в неволю
За твої криваві сльози
Про людську долю.

1886 р.

Як у науці так і в журналістичній праці проф. Феденко ставиться з пошаною до фактів. Він вважає відхилення від правди за велику шкоду й лиху в суспільному житті. Тому в своїх книгах, у статтях і в промовах він часто цитує слова Євангелиста Івана: "І пізнаєте правду і правда визволить вас", та згадує Шевченкову пораду землякам: "На те й лиху, щоб з лихом битись!" За найбільше лиху для України, як і для кожного народу, вважає П. Феденко диктаторські режими, комуністичні та фашистські. Тому він непримиренний супроти всякої диктатури й тиранії. Він обстоює ідею демократії, устрій народоправства, що забезпечує свободу, добробут і персональну гідність громадян.

не всі Канадці схожі один на одного!

ХАЙ ПРОЦВІТАЮТЬ РІЗНИЦІ!

з людей, що походять з усіх кутків світу.
з людей, що походять з усіх кутків світу.
Це знаменита мозаїка народів, різне
культурне коріння і цінності яких є
унікально споєні в одну всекраєву
сім'ю, що живе разом у мирі, взаємному
порозумінні і в душі свободи.

Факт, що канадці не схожі на себе, дає
нам нашу різноманітність. Саме багат-
ство різноманітності дає кожному
канадцеві волю бути іншим, а водночас
бути рівним. Волю втішатися своєю
неповторною різноманітністю, зберігати
своє культурне коріння і цінності та
поділяти їх з іншими.

Водночас багатокультурність віддзер-
калює і відповідає канадській дійсності.
При допомозі своєї постійної політичної
настанови, вираженої багатокультур-
ністю, ваш Канадський уряд має досить
широку скалю програм, які забезпе-
чують кожного з нас нагодою висловити
свою власну індивідуальність та

внести щось своє у ріст і велику
вітальність Канади.

Ваш Міністер Багатокультурності
невтомно трудиться, щоб запевнити
багатокультурність у всіх ділянках
діяльності Уряду і щоб усі канадці,
без уваги на своє походження, були
рівними. Його Багатокультурний
Директорат заохочує інформаційні
засоби, щоб вони описували також
наше культурне життя акуратно.
Саме через багатокультурність ми
визнаємо, що всі канадці не є **схожі** на
себе і що ми мусимо гарантувати їх
право на рівність. Хай процвітають
різниці!

Коли хочете висловити свою думку
або одержати більше інформацій,

пишіть до
Multiculturalism
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

Multiculturalism

unity through
human understanding

Honourable Norman Cafile
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafile
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

К. О.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ І НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ В ОТТАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Як від ряду літ, так і в цьому академічному році у програму Оттавського Університету входять українські студії на поземі бакалаврату і вищих курсів, призначених для аспірантів магістерії й докторату. Побіч навчання української мови, з якого користають також і студенти не-українського походження, дуже успішно проводиться тут в останньому році введений у програму курс української культури в Канаді, який зацікавив значне число студентів не тільки українського, але також англійського й французького походження. На семінарах, зорганізованих для аспірантів вищих наукових ступнів, проводиться мовна і літературна аналіза перлини нашої середньовічної літератури, "Слова о полку Ігоревім", аналізується творчість Івана Франка та просліджується поетичну й драматичну творчість Лесі Українки. Крім цього історичний аспект української мови входить у такі два курси, як "Введення у слов'янську філологію" та "Порівняльна філологія слов'янських мов". У наступному академічному році, побіч курсів української мови та історії української культури, у програму входить курс, присвячений класикові української літератури, Т. Шевченкові, і семінарі, присвячені творчості Ольги Кобилянської й творчості наших неокласиків 20-го ст. Семінарі й курси проводять проф. К. Біда й викладачі С. Раш, Я. Харчун і Я. Пінчук.

В останньому часі в цьому студійному осередку ступінь магістра здобули Олександра Приц за працю "Традиції української культури в Канаді — танок, спів і театр", Б. Прус за працю "Гелленські мотиви у драматичній творчості Лесі Українки і їх відповідники в європейській літера-

турі", а докторат osiąгнули проф. А. Вільхер за працю "Іван Франко і Біблія" та проф. Р. Карп'як за працю "Мотив Дон Хуана у слов'янській драмі".

Від кількох літ діє в цьому університеті Фундація Івахнюків, основана меценатами для поширення українських студій і наукових дослідів. Фундацією завідує комітет, що складається з професорів і віце-ректора цього університету. З Фундації в останніх роках приділено ряд стипендій для аспірантів. На наступний академічний рік (1979-1980) проголошено три стипендії, кожна у сумі \$4.000.00 для аспірантів, які спеціалізуються в українських дисциплінах. У рамках Фундації основано серію українських наукових видань (в мовах українській, англійській та французькій). Останньо в цій серії появилися в англійській мові такі видання: "Київська академія в 17 ст." проф. А. Сидоренка і праця "Українські переклади сонетів Шекспіра — стилістична аналіза" проф. О. Прокопів. У цій же серії скоро вийде з друку перший том збірника наукових праць "Студія Українців", в якому, у мовах українській, французькій і англійській, поміщені праці 15-ох науковців та рецензентів. Інші наукові видання, фінансовані Фундацією Івахнюків, — у підготовці. Фундація фінансує літературні вечори та прилюдні доповіді запрошених науковців у Оттавському університеті. На недавно влаштованому вечорі проф. Герберт Маршал з США доповідав про свої зустрічі з українськими поетами в Україні і рецитовав свої класичні переклади творів Т. Шевченка на англійську мову, які Фундація задумує видати окремим томом.

Тракторист, працюючи бульдозером біля села Тимаківки на Вінниччині, викопав металеву булаву старовинного походження.

Як відомо, до Визвольної війни українського народу 1648-1654 років та й чимало часу згодом ця частина Поділля входила до Брацлавського воєводства. Звідти, з Брацлавщини, ходили козацькі полки і під Батіг, де розбили вщент 25-тисячне польське військо, і в лихоліття турецької навали — під Ладиген, що був у татарській облозі, і під Умань — у роки Коліївщини.

На думку місцевих краєзнавців, згайдена булава козацького воєначальника належить до часу формування на Брацлавщині полків славнозвісного Максима Кривоноса.

ІЗ СТОРІНОК ПРЕСИ

(З нотатника Ол. Зозулі)

Молодого вчителя Івана Нечуя-Левицького призначили до Кишинівської гімназії викладати російську мову. Учні, здебільше українські діти, мали пройти тут курс русифікації — така була директива царського міністра освіти. І її мусів виконувати учитель. Однак робив він це своєрідно: російські тексти читав з книжки, а пояснення давав українською мовою, якою говорив з учнями.

Чим скінчилось таке викладан-

ня, розповів письменник у повісті "Над чорним морем". Усугубляючи його від викладання, директор мотивує свій вчинок так: "Ви прочитали в одній класі уривок з української думи про Хмельницького, ви пишете в галицькі журнали... Ви не на місці в нашій гімназії! Переходьте на північ, а якні, то вас силою переведуть над Біле море... Ви чоловік талановитий, ваше слово має вплив і цим ви небезпечні. Якби ви були тупий чоловік, ми б вас ще держали: тупиці не страшні..."

Іван Франко любив слухати, як грала на піаніно його знайома Дарія Глібовицька. Одного разу, коли піаністка виконала коломийки, що їх сама зібрала, Франко підійшов до неї й мовив:

— Першу жінку в житті цілую

в руку, а знаєте за що? Ви потрапили так гарно, вірно схопити й відтворити душу мого дорогого народу!

У Кельменецькому районі на Буковині є старовинне українське село Дністрівка. Славиться воно самодіяльним хором. Ще 1866 р. любителі народних пісень об'єдналися в співочий гурток. Його репертуар складається з українських народних пісень. Збереглося багато документів про історію цього хору.

Цікаво й те, що 1895 року дністрівчани газролювали в Петербурзі, побували в Казані, Одесі, Кишиневі, Кам'янці-Подільському та інших містах. Хор відзначив 110-ті роковини свого існування.

Виделка, якою ми орудуємо під час споживання страви, появилася 995 року на весільному бенкеті сина венеційського дожа Піетро Орзеоло, який побрався з візантійською княжною Аргілою, сестрою правителя Східної Римської імперії.

Минуло кілька століть, доки виделка перекочувала з столів Венеції в усі італійські міста. У Франції її вперше згадали в реєстрі срібного королівського посуду за 1379-й рік. До Англії видел-

ку завіз мандрівник Соргат 1608-го року, а в Росії вона дістала права тільки за часів Петра I.

Гасова лампа, попередниця електричної, колись була неабияким здобутком прогресу. Не втратила вона остаточно свого значення ще й тепер.

Давні, поживкі від часу, документи свідчать, що вперше гасові лампади зі слюдяним склом з'явилися на Україні, в будинку Львівського шпиталю. Сталася та подія 31-го липня 1853 року. Винахідником був аптекар Гнат (Ігнацій) Лукасевич. Цій людині належить також пріоритет побудови першої в світі нафтової свердловини (1854 року, поблизу м. Кросна) і способу очищення нафти-сирцю.

У Вологодському Спасопрілуцькому монастирі був синодик, у якому, з величчя Грозного, записано для вічного поминання декілька тисяч страчених ним людей різної статі, віку і звання. Всього записано 3750 імен, в тому числі 52 княжого роду. Вказано навіть місце страти і рік їх: "отсіченіє руки, усіченіє, сожженіє, расстрел із пищалей. "Страту до-

конав, як зазначено, Малюта Скуратов.

Днем поминання встановлено 25 лютого. В Кормовій книзі манастиря записано: "...ігумену панахиди петі і обедні служіті собором, а на братію корм большой, дачі Государева по "ніх" денег і сосудов 1000 рублей..."

Грозний був жорстокий до своїх противників і карав на горло, одначе лишив історії списки страчених і вірив, що молитви монахів зменшать перед Богом гріхи самого царя і його жертв.

Сталін пішов шляхом Грозного, збільшивши жертви з 3750 до 35 мільйонів: розстріляних, замучених голодом, концтаборами та засланнями. Не лишив він по собі ні імен, ні місця їх упокоєння. Згадав про ці жертви лише один російський поет Твардовський:

...Там — рядами, по годам
Шлі в строю незримом
Колима і Магадан,
Воркута с Наримом.
..Кто, за что, по воле чей —
Разберись, наука...

Але Брежнев розібратись заборонив. Він до всього нещастя людства додав ще психушки.

НОВИНКИ З ФЛОРИДИ

Щороку в січні в Маямі (Кораль Габлес) відбувається всеамериканська виставка картин малярів і скульпторів США. Виставка триває три дні і найкращу працю і мистця нагороджується медаллю та грішми. Цього, 1979 року, найвищу нагороду дістав українець маляр з Клівленду Борис Бузький. Йому вручив нагороду та поздоровив мейор міста Гаямі та представник Coral Gables Chamber of Commerce.

Ми, українці, поздоровили також Бориса і запросили до Торонто. Одна з мистецьких галерій буде мати виставку картин Бориса Бузького в скорому часі. Борис мав 34 виставок по різних містах США.

**

При українській православній церкві в Маямі, під час зимового сезону, по Службі Божій, є обіди для туристів і місцевих громадян

по поміркованих цінах. Вітають туристів з різних міст США й Канади. Прибуток з обідів іде на утримання церкви, бо ж громада не є так дуже численна (110 родин). Також відбуваються імпрези і деякі навіть дуже вдалі. В церкві можна дістати бюлетень і розпорядок імпрез на цілий рік.

Настоятелем є о. Михайло Михайлюк. Адреса:

St. Nicholas Ukrainian Orthodox
Church of Miami
1491 N.W. — 26th St.
Miami 42, Florida. USA
Tel. (305) 634-0403

**

В Голівуді існує вже рік Український Культурний Центр, де на ширшій скалі відбуваються національні свята, академії, як також що-суботи розвагові імпрези і забави з українською оркестрою та смачним буфетом. Без перебільшення, стверджую, що всі імпрези є дуже успішні і при повній залі.

Середа та п'ятниця призначені на споживання вареників, гру в шахи, та перебування серед своїх людей. Адреса:

Український Культурний Центр
2850 Taylor Street
Hollywood, Fla. 33020, USA
Tel. 925-8838 і 893-3416

**

Дуже цікавою подією в Маямі є Новорічна парада 31-го грудня о 7:30 год. вечера. В цей вечір, всі автобуси курсують що 10 хвилин і забирають тисячі майців на головну вулицю. По закінченні паради — мільйонна маса має можливість вернутися додому спеціально приготованими автобусами. Цю парадку обов'язково треба бачити. В ній відбувається ритм і душа Америки. Дуже багата і цікава парада — га кожний рік має інше мотто. Бути в Маямі і не бачити паради — є велика втрата для туриста.

Т. Романишин

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

Одумівський ансамбль бандуристів ім. Ів. Котляревського
з Ст. Кетеринс.

Диригент пані Оксана Метулинська. 1978 р.

ВСЕОДУМІВСЬКИЙ ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД

Старших Виховників
ОДУМ-у
відбудеться
в днях 13–15 квітня
1979 року

Господарем З'їзду буде
Чикагська філія.

ОДУМІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ТОРОНТО

В І Д Б У Д Е Т Ь С Я

в аудиторії "Сентрал Текнікал" школи, при 725 Бетирст вул.
(вхід до аудиторії з Harbord вул.)

в неділю 6-го травня 1979 р. о 4-ій годині по пол.

УЧАСТЬ БЕРУТЬ: ансамбль бандуристів ім. Івана Котляревського, філія Ст. Кетеринс, керівник — **Оксана Метулинська**; ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича, філія Торонто, керівник — **Валентина Родак**; танцювальний ансамбль "Веснянка", керівник — **Микола Балдецький**; як також менші мистецькі групи та солісти.

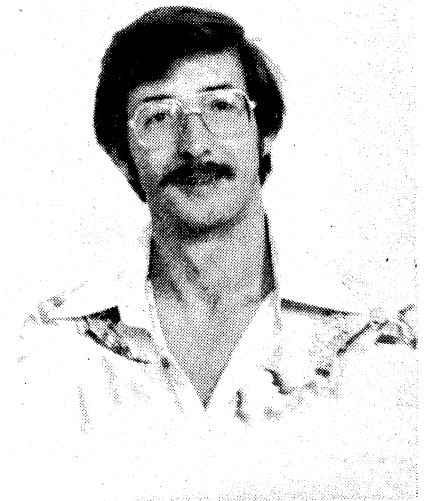
**ЗАПРОШУЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
ПІДТРИМАТИ МОЛОДЬ!**

Виховники Юн. ОДУМ-у в Торонто.

Зліва: Лариса Дрозд, пані Ліда Лебединська (референт юнацтва), Сузана Якута, Василь Корець, Варвара Антик, Тарас Ліщина, Віра Харченко і Ганнуса Корець.

Листопад 1978 р. Фото Ів. Корця

Микола Сідельник
голова філії ОДУМ-у Чикаго.

НОВА УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-У ЧІКАГО

3-го грудня 1978 року в філії ОДУМ-у Чикаго відбулися річні загальні збори філії та вибір нової Управи на дворічну каденцію. За три роки праці попередньої Управи філії звітували Олексій Коновал, Віктор Войтихів та Василь Вестеровський.

Філія звертала увагу на діяльність мистецьких одиниць та працю в роях ОДУМ-у. Кожного року посилались юні одумівці на табір виховників та до таборів виховно-відпочинкових. З роками в цій сезоні працюють Оріся Завертайло, Наталя Коновал, Лариса Яскевич та Тарас Коновал. Допомагають їм чи при потребі їх заступають Маруся Луппо, Віра Павленко, Володимир Коновал та Юрій Завертайло.

Філія влаштувала ряд семінарів для підготовки одумівців до Другої проби. В семінарах брали участь одумівці Чикаго та з Елгард-Гошен, штат Індіана. В філії тепер є 23 одумівці, що мають один із ступенів старшого вихов-

ника. Останнє здали іспит з 3-ої частини Другої проби Олесь Коновал і Оріся Завертайло. Філія Чикаго має постійно, раз у місяць, десятихвилинні радіопересилання кожної другої п'ятниці у місяці. Їх започатковано 1965 року і вони надаються з радіопересильні п. Самбірських.

В новім сезоні праці філії, з вересня 1978 року, з ансамблем бандуристів філії розпочала працю Євгенія Косогор, яка кілька років тому керувала вокальною співочою групою ОДУМ-у. Євгенія Косогор закінчила Де Пол університет і має ступінь бакалавра музичної освіти.

В популяризації української культури, як одної з етнічних груп штату Ілліной, філії допомагає стейтовий уряд. Попереднього року він виділив філії 650 доларів, а цього року 500 доларів. Сходина роїв та проби мистецьких одиниць відбуваються в залах української православної парафії святого Володимира, а проба танцювальної групи в залі української католицької парафії святого Йосипа.

На зустрічі ОДУМ-у в Канаді 1978 року відбиванкова дружина старших дівчат філії здобула першість з змагань між філіями, а відбиванкова дружина старших хлопців здобула друге місце в хлоп'ячих міжфілійних змаганнях.

Після звітів уступаючої управи та дискусії — уділено абсолюторію уступаючій управі. Після звіту номінаційної комісії, в склад якої входили Василь Деркач (голова), Василь Коновал та Віктор Войтихів, вибрали управу в такому складі:

Микола Сідельник — голова, Василь Деркач — заступник, Лариса Яскевич — секретар, Василь Вестеровський — скарбник, Володимир Коновал — організаційний референт, Іван Деркач — культосвіт. референт, Віра Коновал — референт юнацтва, Олексій Коновал — референт преси, Маруся Луппо, Оріся і Юрій Завертайло — спортивно-господарська референтура, Віктор Войтихів і Олексій Пошивайник — члени. До Контрольної Комісії вибрано Василя Коновала (голова), Івана Іващенко та Тараса Кохна.

Частина учасників 4-го З'їзду Г. У. Товариства Одумівських Приятелів у Торонто 20-го січня 1979 р.
Зліва сидять: Р. Ліщина, К. Щербань, І. Данильченко (голова), Віктор Педенко і Г. Савранчук.
Другий ряд: Л. Дрозд, Л. Харченко, К. Симаговська і Л. Ліщина.
Третій ряд: Ф. Білаш, В. Тимошенко, Б. Яремченко, Я. Юхименко, С. Власенко, І. Носенко і І. Ємець.

Фото Ів. Корця

ДЕНЬ ПОДЯКИ В ЧІКАГО

В США святкують День Подяки в передостанній четвер місяця листопада. Одумівська родина в Чікаго впродовж багатьох років річно влаштовувала традиційно обід в домі ОДУМ-у. Цього року вперше ця імпреза відбулася в залі парафії святого Володимира, бо дім ОДУМ-у є в поганій (негритянській) околиці, є на продаж і не уживається. Господарем Дня Подяки були філія ОДУМ-у, жіночий відділ ТОП-у, який тепер очолює пані Параска Завертайло, та корпорація для утримання дому ОДУМ-у. Керівником Дня Подяки був Павло Коновал.

Святочний обід поблагословив отець Іван Кристюк. Про історію Дня Подяки розповів Тарас Коновал. Перший раз святкували це свято в Америці 1621 року. Пізніше те святкування перших поселенців нової колонії стало звичаєм на східному побережжі Америки. Коли США стали незалежною державою, це свято затверджено як всеамериканське свято.

В мистецькій частині виступали три мистецькі одиниці філії. Пані Мотя Пошиваник оголошувала точки програми. Танцювальна група ОДУМ-у "Метелиця", якою керує Іван Іващенко, виконала два танці. Першим танцем був "На вечерицях", а другим — "Переяславка". В танцювальній групі танцюють такі особи: Ори-с Завертайло, Лариса Яскевич, Наталя Коновал, Ніна Осійчук, Валя Семітко, Неля Яскевич, Леся Смоляк, Оля Татко, Петро Осійчук, Тарас Кохно, Євген Береза та Іван Іващенко. Танцювальна група та струнний ансамбль філії кілька тижнів перед Днем Подяки репрезентували усю українську громаду на етнічному фестивалі, який річно влаштовує місто Чікаго. Їх виступ так сподобався пасічникові Сильвестрові Мацкевичеві, що він на обіді дав усім танцюристам і музикантам по банці меду з своєї пасіки.

Струнний ансамбль ОДУМ-у під керівництвом Віктора Войтихова виступив з трьома музичними точками. В ансамблі грають Петро Осійчук, Микола Семітко, Володимир Мацкевич, Олена Сер-

бу, Андрій Скиба і Віктор Войтихів.

Група бандуристів, що є частиною ансамблю бандуристів філії, яким в цій сезоні керує Євгенія Косогор, виконали "Запорізький марш" і "В'язанку українських мелодій". Їх керівником і учителем гри на бандурі є Василь Деркач. В групі бандуристів грають: Оля Куриляк, Наталя Кохно, Ляля Кочман, Катя Косик, Тая Гудзо, Тарас Коновал, Павло Пошиваник, Володимир Сидор, Василь Деркач, Тарас Кохно і Анатолій Коломисць. Всі вищезгадані мистецькі одиниці з цим самим репертуаром виступали в кінці жовтня в Іллінойському університеті в Урбана-Шампейн на концерті української музики, пісні й танцю. Танцювальній групі ОДУМ-у до танців акомпанювали на акордеонах син і батько, Павло і Олексій Пошиваники.

Танцювальна група ОДУМ-у також виступала у кінці листопада перед учнями та батьками американської середньої школи в Мант Праспект, передмісті Чікаго.

Око

ВІДБУЛИСЯ РІЧНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Не зважаючи на снігові завірюхи на північно-американському континенті, третього грудня 1978 року відбулися річні збори уділовців корпорації одумівської оселі "Україна" коло Лондону в Канаді. Після звітів членів дирекції, запитів, дискусії над звітами та уділенню абсолюторії, уступаючи члени були рекомендовані номінаційною комісією та наново обрані зборами. Склад дирекції такий: Борис Яремченко — голова, члени: Іван Данильченко, Іван Шевченко, Василь Овчаренко, Юрій Лисик, д-р Юрій Лисик, Григорій Неліпа, Микола Ющенко, Василь Розаловський, Григорій Яремченко та Володимир Тимошенко призначений від Г. У. ТОП-у Канади, і буде призначена ще одна особа від Г. Р. Коша ОДУМ-у Канади. Склад Контрольної Комісії: Микола Співак — голова (та почесний голова оселі), члени: Іван Ноженко, Галина Володченко. На цих зборах було добрано трьох молодих людей, як "кандидатів" до дирекції: Микола Щербань, Федір Шевченко та Юрій Степанюк.

Після перших кількох років спроб та устійнення регулярности операції оселі, цього року фі-

нансове діловодство значно зросло. Порівняльно з попереднім роком, загальні обороти зросли на 52%. Після всіх витрат, сплачування рат позик, відсотків на "дебенчури", чистий прибуток зріс втричі більше попереднього

року. (Члени неprisутні на річних зборах отримують фінансовий звіт оселі поштою).

У відповідь на питання пана Миколи Тищенка було пояснено, що крім працівників кухні, господаря оселі та керівника, члени дирекції і контрольна комісія працюють без винагороди, і їхні кошти подорожні також не покриваються.

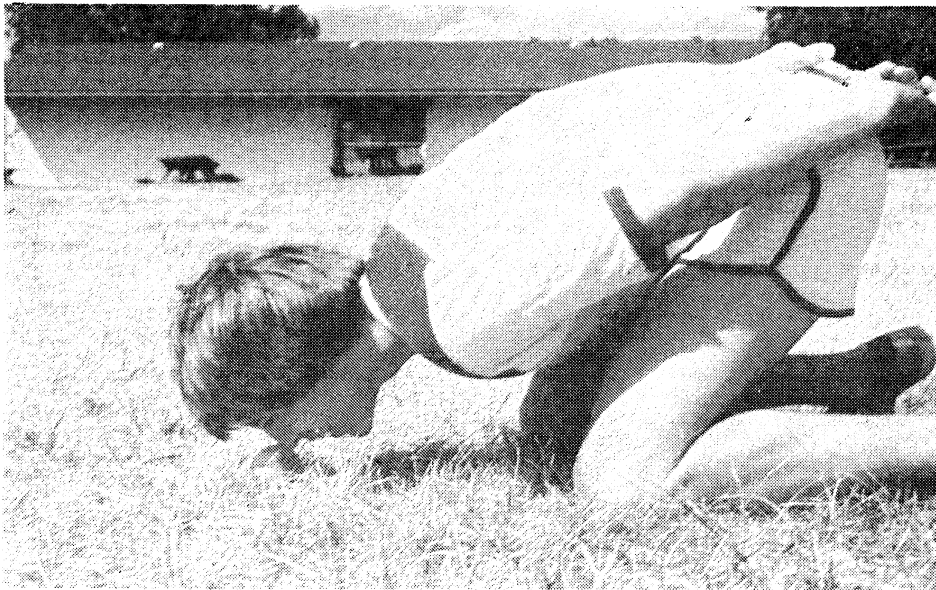
Пан Василь Тацюк висловився про збереження української мови і традицій та пропонував створити на оселі український культурний центр, включно з читальнею, зокрема для старших, де були б усі українські газети. Дирекція погодилася звернутися до українських видавництв за газетами, але активізація людей залежатиме від них самих.

Чикагський представник просив, щоб у найскорішому часі на офіційних бланках оселі, нижче назви "Україна — відпочинкова оселя", щоб було додано "Об'єднання Української Молоді — ОДУМ". При в'їзді до оселі, коло існуючих написів, щоб було додано літери ОДУМ, приписані до існуючих написів. На мості в'їзду до оселі, щоб по мистецькому були викінчені тризуби. У головному будинку треба поставити скляні

Гурток "Сильні дуби" на виховно-відпочинковому таборі ім. М. Грушевського. — Зліва сидять: Микола Савранчук, Тарас Ганза, Гриць Близнюк і Михайло Василенко. Стоять: Петро Сірко (виховник), Тарас Павлюк, Володимир Співак (заступник), Олесь Петруша, Віктор Озимчак і Андрій Смик.

Оселя "Україна". Липень, 1978 р.

Гриць Близнюк котить носом картоплину під час змагання на виховно-відпочинковому таборі.

Оселя "Україна". Липень, 1978 р.

Фото: Вад. Корженівський

шафи для постійної виставки українського мистецтва. Підкреслюючи важливість потреби, звернення було, щоб до наступного літа були поставлені бараки для малих дітей для таборування. З огляду на великі кошти розбудови професійних спортивних площ, прохання було, щоб принаймні вирівняли "спортове поле", щоб спортові грачі не звихали собі ніг. На ці звернення члени дирекції поставилися позитивно і ствердили, що в скорому часі розпочнуть роботу.

На зборах відповідальна за кухню — пані Оля Співак дала короткий звіт праці в кухні. Вона емоційно підкреслювала великий труд і відданість працівників — жінок кухні. За останній рік вони приготували понад 18.000 "обідів" (вони обслужили пересічно 350 осіб кожного тижня). А за зложені їм т. зв. "типи", жінки постійно докуповують посуд до кухні. Кухня є основним засобом прибутку і винайму заль будинку, що сплачують оселю.

Користуючись нагодою річних зборів та для устійнення доброго ведення кухні, пані Співак офіційно передала відповідальність за кухню пані Антоніні Ноженко та подякувала всім за гарну співпрацю, а саме: дирекції, керівникові В. Розаловському, господареві оселі М. Різанцеві й зокрема — паням кухні.

Склад дирекції оселі "Україна" на 1979 рік.

Зліва направо сидять: М. Ющенко, І. Данильченко, В. Розаловський, пані О. Співак (відповідальна за кухню), Б. Яремченко (голова), М. Співак (почесний голова) і Ю. Лисик.

Стоять: Г. Яремченко, В. Овчаренко, І. Ноженко, Г. Неліпа, д-р Ю. Лисик, І. Шевченко і В. Тимощенко.

Неприсутні: пані Г. Володченко і кандидати до дирекції М. Щербань, Ф. Шевченко і Ю. Степанюк.

Фото О. Пошиваника

На закінчення, голова оселі Борис Яремченко всім подякував за участь і довір'я та пообіцяв, що управа оселі доложить всіх зусиль, щоб виконати всі справи, порушені на зборах. Після зборів присутні вітали переобраних і новообраних членів дирекції та бажали всім щасливого повороту додому, зокрема представникам з міста Чикаго та штату Кентакі.

О. П.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

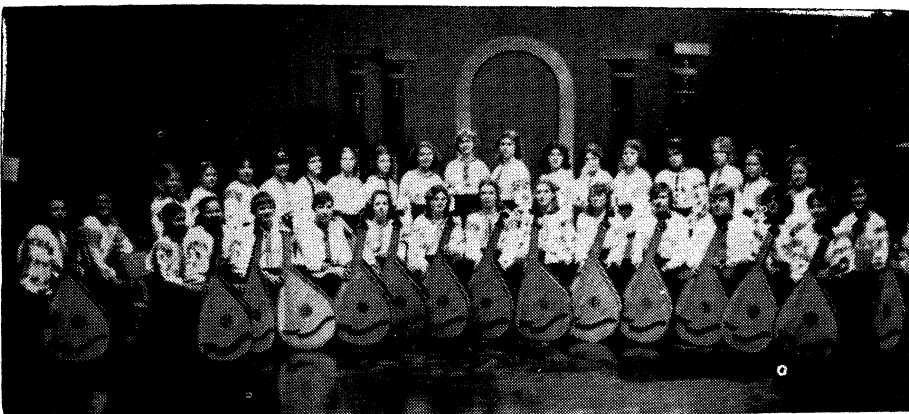
Вельмишановні Панове!

Прошу надрукувати цей мій лист у Вашому журналі.

Пан Хохітва у своєму листі ("Молода Україна", ч. 271, жовтень 1978 р.) у зв'язку з моєю статтею про Хортицю ("Молода Україна" ч. 269) пише, що з вини автора чи редакції трапилася помилка, а саме: трагічна смерть Святослава сталася... "на виступі скелі над Дніпром, але... не на острові Хортиця".

А де ж тоді розташована Хортиця, і хвилями якої ріки омиваються скелі Хортиці, серед яких є і Чорна Скеля? Мабуть, що Дніпровими? А що Хортицька Чорна Скеля таки є, то в доказ цього я надсилаю Вам її фото. Я взяв його з книжки "Khortitsya", яку видає Київське Видавництво "Мистецтво" в 1968 р. для англійських туристів. Під фотом відповідний напис: "Black Rock. According to legend it was here that the Kiyiv Prince Svyatoslav died in and unequal battle with the nomadic Pechenegi".

У тексті цієї книжки знову згадується Чорна Скеля: "Many historical events of Kiyiv Rus are connected with Khortitsya. It is believed that an unequal battle between the troops of the Kiyiv Prince Svyatoslav and the nomad

Ансамбль бандуристів ім. Г. Хоткевича і юн.-одумівський дівчий хор на українській телевізійній програмі.

Торонто 1979 р.

**Чорна Скеля на острові
Хортиця**

Pechenegi took place in 972 near Chorna Skelya (Black Rock) which towers above the island. Svyatoslav tragically fell in this battle."

У довіднику для екскурсантів і туристів Н. Клименка "Запорожжє", вид. "Промінь", 1976 р. — на стор. 97-104 подаються відомості про Хортицю, а на стор. 98-й про Чорну Скелю і про смерть Святослава. Отже, виходить, що Чорна Скеля на Хортиці є. А як же тоді з тією скелею, що коло неї був колись пан Хохітва? Ми, звичайно, віримо ланові Хохітві, що вона теж є, і що чавунна плита з написом про смерть Святослава теж є. Принаймні тоді була. (Тепер, очевидно, її вже знали). Я припускаю, що ту скелю за її чорний колір колись давно люди назвали Чорною. Якийсь освічений місцевий начальник, знаючи легенду про смерть Святослава, зробив на скелі напис. Можливо, що на високих берегах Дніпра є ще не одна така скеля з такою самою назвою, але про них ніхто не знає, як не знають і про ту скелю, про яку писав п. Хохітва. Про Чорну Скелю, що є на Хортиці, знає кожен, хто побував там, або цікавився і читав про острів Хортицю.

Я думаю, що п. Хохітва тепер погодиться, що Чорна Скеля вигадана мною, а такі споконвіку височить і височитиме над Дніпром на острові Хортиця. Якщо ж п. Хохітва, як і раніше вважатиме, що смерть Святослава сталась коло тієї скелі, яку він колись відвідав, я дискутувати не буду: може й там, може на Хор-

тиці, а може ще десь. Легенда точно місця не визначає, а визначає лише Чорну Скелю над Дніпром, а їх, як я вже сказав, може бути не одна, і не дві. Ми ж пов'язуємо цю подію з Хортицею, бо для нашої історії це дзвенить голосніше, ніж Зачепилівка. пилівка.

Щодо походження назви острова "Хортиця". Я у своїй статті нічого від себе не сказав, а лише те, як вважають різні дослідники. Пан Хохітва пов'язує назву "Хортиця" із словом "фортеця". Якщо ця назва з'явилася після того, як на Хортиці побудували укріплення, то можливість такого зв'язку імовірна. Якщо ж острів і раніше так звався, то таке припущення безпідставне.

А на закінчення хочу сказати:

Хортиця — частина славної історії нашого народу. Наші вороги намагалися знищити на ній усе, що носило сліди героїчної боротьби нашого народу за волю. Лише природа зберегла де-що. Залишилися і одвічні скелі — свідки славного минулого.

В. Олексенко

У РІЧНИЦЮ ПО СМЕРТІ БЛ. ПАМ. О. Ю. СКРЕПІЛЯ

У понеділок 13 березня 1978 р. відійшов у вічність мій чоловік Олексій Юхимович СКРЕПІЛЬ, не маючи ще повних 58 років від народження.

У першу річницю свого глибокого смутку хочу найперше висловити найщирішу подяку всім тим, хто дружніми словами поспішили з моральною підтримкою мені особисто і співчуттями всім рідним Покійного і моїм рідним. Зокрема дуже дякую друзям Покійного вш. Федорові П. Войкові та Іванові Байрачному за написання некролога, уміщеного в "Молодій Україні" і в "Нових днях", що їх передплатував і любив читати Олексій Юхимович.

Ще й ще велике спасибі за нехайну рідну опіку всім моїм найближчим — мамі Єфросинії Федоровній сестрі Катрусі та її чоловікові Василеві, сестрі Ганнусі з рідних земель, а також за своєчасну й таку потрібну мені вели-

**Св. п. Олексій Юхимович
Скрепіль**

ку моральну підтримку всім приятелям — Вікторові й Євгенові Кисілям за розраду й квіти для мене в трудну годину, подружжю Т. і М. Хохітвам, Ол. Кириченкові й Ол. Ковалеві з родинами, була й буду я всім їм безмежно вдячна за найчуйніше і найтепліше ставлення до мене під час пахид і похорону, а пізніше в усі тяжкі дні мого смутку. А всім, хто зблизька і здалека прислав мені вислови співчуття й написав мені добрі й сердечні листи — щиро, щиро дякую.

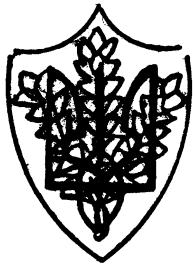
Вважаю за свій обов'язок подати до загального відома те, що пам'ятник на могилі св. п. Олексія Юхимовича моїми заходами вже поставлено в кінці жовтня 1978 р., а посвячення пам'ятника призначено на Провідну Неділю цього року.

Нехай буде легкою Тобі, дорогий Олексію, канадська земля, а пам'ять про Тебе буде збережена на завжди.

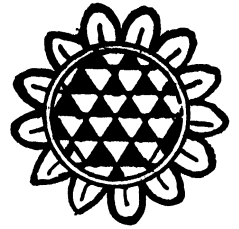
Марія СКРЕПІЛЬ

П. С. — 3 нагоди сумної річниці — першої річниці з дня смерті незабутнього мого чоловіка Олексія Юхимовича СКРЕПІЛЯ — складаю пожертву на фонд "Молодої України", що її любив читати Покійний, — у сумі 100 дол.

М. Скрепіль

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

М. Коцюбинський

Т. Г. Шевченко

ШЕВЧЕНКОВА МОГИЛА

Поміж широкою, синьою биндою Дніпра та юрбою зелених гір побігла з Канева триверстова піскувата дорога до Шевченкової могили. Інколи в'ється дорога понад самим Дніпром, і тоді зачудоване око далеко засягає по блакитнім просторі діда-Славути, що своїми легенькими хвилями пеститься з білим пісочком протинного, Полтавського, берега. Інколи стрічається Дніпрова сага, відділена від ріки косою. Коса вкрита невисокими кущами осокара. Кругле, ясно-зелене листя його зазирає, мов у дзеркало, в тиху воду. Де-не-де на кілках понад берегом висять неводи.

А по стрімких шпичастих горах праворуч від дороги ліпляться біленькі хати сільця, понависали над кручами та провалинками кучеряві садки. Як глянеш на гору, то здається, що ті хатки стояли колись на горі, та докучало їм стояти там, схотілось ближче глянути на Дніпрові води, і вони, побігли з гори вниз, з переляком зупинились над самим стрімким місцем, боячись впасти, покачатись вниз і впірнути в таємничі води Дніпра. Так і дивляться вони переляканими очима-віконцями на кручу, так і присіли до землі, щоб часом пустун-вітер не звів їх униз.

Аж ось на погожій небосклоні виткнулась Княжа гора, а ближче, на Чернечій горі, де похований Шевченко, на самому вершечку рябіють штахетики. Межі Шевченковою горою та Лисою, що таки зараз здійсмається з правого боку, — вуличка. Тут живуть гончарі. Скрізь — на призьбах і на дворі стоять рядки горшків, мисок, всілякої глиняної посуду. Ліворуч від вулички треба податись у яр. Там, межі високими вербами, дзюрчить струмочок. За струмочком, помежи кущами, гадюкою в'ється на Шевченкову гору стежка. Пройдеш кілька ступенів, і наче яка сила зупинить тебе. Мимохіть озирнешся, і мальовнича картина прикує тебе до місця. Бозна-звідки, мов з моря блакиті, що зливалось з землею поза Чернечою горою, вигулькнули веселі Дніпрові гори, вкриті то синім кучерявим лісом, то золотою стер-

ЗА СОНЦЕМ ХМАРОНЬКА ПЛИВЕ

За сонцем хмаронька пливе,
Червоні поли розстилає,
І сонце спатоньки зове
У синє море: покриває
Рожевою пеленою,

Мов мати дитину.
Очам любо. Годиночку,
Малую годину
Ніби серце одпочине,
З Богом заговорить.

Наталія Нікуліна

СИН ДНІПРА

Стогнав Дніпро, метались хвилі
Та, шаленіючи, ревли...
Зірки сховались побілілі,
У темні хмари залягли.
До хвилі очерет хилився,
Десь калатав буремний дзвін,
В ту ніч Шевченко народився,
З глибин Дніпрових вийшов він...
Замовкла буря, тихо стало.
І вітер в очерет заліг.
А над землею вже світало,
І сину, Дніпр стелився до ніг.
Ліси сплели довкола віти,
Та через нетрі у світі
Тарас пішов, щоб сонце стріти
І людям пісні принести.

(Учениця 11-ої класи з Дніпропетровського)

нею, то ясно-зеленою травою. Золоте сонечко сипле на них своє проміння, гаряче повітря обіймає їх, блакитне небо пестливо схиляється над ними. Дзвінка дівоча пісня, сердечна та тужлива, лунає десь у зелених горах. Вище — кругозір ширшає, кращає.

1890 р.

МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Восьмий український музичний фестиваль в Торонто відбувся ц.р. в днях 2-го, 3-го і 4-го лютого. В програмі фестивалю був заклик до всіх учасників з проханням вивчати твори Віктора Косенка для виконання на конкурсі. В. Косенко народився в Петербурзі, 23-го жовтня 1896 р. Помер у Києві, 3-го жовтня 1938 р. Його, так як і Д. Борнянського, часто зараховують до російських композиторів. В українській музичній літературі В. Косенко найвишній композитор в ділянці фортепіанової музики. Крім цього писав вокальні твори та твори для скрипки, камерної музики і симфонічної оркестри.

Український музичний фестиваль, вшановуючи сорокаліття смерті В. Косенка, підкреслив величину його музичної особовості й українську музичну й національну приналежність*).

Друкуємо імена і прізвища юних одумівців, які приймали участь у цьому фестивалі, прізвища їхніх учителів, назву творів та завваги членів журі.

Кляса гри на фортепіано:

Журі — Д. Колесса і П. Пітерс

Таня Юхименко (12 р.) — Д. Магні

В. Косенко — Гумореска

А. Кос-Анатольський — Місячне плесо

...відіграно певно, зі зрозумінням музики, ритму і лінії; маєш талант. 90%

Оксана Родак (11 р.) — Ткаченко Т.

М. Дремлюга — Лірична пісня

...музикально, зі зрозумінням змісту; гарний ліричний талант: працуй багато! 90%

Наталка Лебединська (12 р.) — Ткаченко Т.

В. Косенко — Вальс

...відіграно з великим почуттям; точно, мелодійно та з гарними контрастами. 88%.

О. Родак і Т. Юхименко (дуєт) — Ткаченко Т.

І. Беркович — Варіації

...дуже добре і музикально відіграно. Було приємно слухати. 88%.

Ліда Юхименко (13 р.) — Д. Магні

В. Косенко — Вальс

М. Лисенко — Ескіз

...відіграно із гарним звуком, добрим зрозумінням музикального змісту та із почуттям ліризму. 85%.

Леся Нагорна (13 р.) — Тарапацька О.

В. Косенко — Колискова пісня і

Українська народня пісня

...гарний удар і ліричне зрозуміння. 75%.

Кляса художнього читання:

Журі — Аріядна Стебельська

Тарас Родак (14 р.)

Микола Гоголь — Дніпро (уривки)

...старайся читати дещо голосніше; краще знати твір майже напам'ять. 88%.

Учасники конкурсу отримали золоті грамоти за їхню відмінну гру та за читання (Л. Нагорна — срібну грамоту).

Вечером, того ж дня, на дитячому концерті. Таня і Оксана повторили свої сольові пісні та дуєт.

Змагання відбуваються з великим успіхом і зацікавленням не тільки учасників фестивалю (понад 100 у клясі фортепіано), але також всього українського громадянства.

В. Р.

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ З БІОГРАФІЇ Т. ШЕВЧЕНКА

в ч. 275 "М. У."

1. Про викуп Шевченка клопоталися Сошенко, Мокрицький, Жуковський, Григорович, Венеціанов, Вієльгорський, Карло Брюллов.

2. З 1838 р. Шевченко навчався в Академії художеств у Петербурзі.

3. Шевченко був заарештований царськими жандармами 5 квітня 1847 р. в Києві.

4. 1-го серпня 1857 року Т. Шевченкові було вручено документ про звільнення з Новопетрівської фортеці і квиток на переїзд до Петербургу.

5. Шевченко помер в Петербурзі, проживши 47 років і один день. Поховали його в Петербурзі на Смоленському кладовищі 28 лютого 1861 р. Через 40 днів труну з тілом поета перевезли в Україну. В Київ привезли 6 травня, а 10-го травня поховали в Каневі на Чернечій горі.

МАТЕМАТИКА

Вам тяжко вивчити таблицю множення на ч. 9?

За допомогою пальців — дуже легка справа.

Покладіть обидві руки на стіл: десять пальців послужать для вас лічильною машиною. Ведіть рахунок зліва направо. Нехай, що треба помножити 4 на 9. Четвертий палець дає відповідь: зліва від нього 3 пальці, а зправа 6, читайте 36. Отже, $4 \times 9 = 36$.

*) Програма восьмого музичного фестивалю.

БУДУЧИ СПОЖИВАЧЕМ, В ОНТАРІО ВИ МАЄТЕ ПРАВО ВИСКАЗАТИ СВОЄ НЕЗАДОВОЛЕННЯ КУПЛЕНИМ ТОВАРОМ

Щоб уникнути неприємності, познайомтеся з правилами перед тим, поки підпишете торговельну угоду.

Більшість незадоволень можна було б уникнути, коли б покупець і продавець шанували один одного права і обов'язки та керувались здоровим глуздом.

ЯК ОФОРМИТИ СВОЄ НЕЗАДОВОЛЕННЯ?

Якщо ви маєте законне незадоволення, ось що вам треба зробити:

- Спокійно і виразно поясніть причину вашого незадоволення продавцеві. І коли він не зможе Вам допомогти, то підіть до управителя.
- Коли управитель не може полагодити вашої справи, то тоді вишліть реєстрований лист до директора підприємства, подавши в листі ваше прізвище, адресу, номер телефону, назву товару, який ви купили, ціну, яку ви заплатили та день, коли ви цей товар купили. Також опишіть дефект купленого товару і куди ви звертались, щоб усунути цей дефект. До листа приложіть всі квитанції та інші документи, пояснивши компанії, що б ви хотіли, щоб вона для вас зробила в цій справі.
- Якщо ваше намагання скінчиться невдачею, то

постарайтеся обміняти ваш товар на інший.

- "Бізнес Практис Акт" оберігає вас від обдурювання або фальшивих претенсій. Ви можете відмовитися від контракту, виславши реєстрований лист, зазначивши, що: "Я користуюсь правом анулювання, згідно Секції 4 Бізнес Практис Акту". Також подайте причину вашої акції.

- Зверніться до найближчого до вас "Консермер Сервіс Бюро" і до "Беттер Бізнес Бюро", щоб вони вам допомогли оформити ваше незадоволення або анулювання контракту. Далі, коли ви не зможете полагодити справи позитивно, то вони будуть вашими посередниками.

ЩО РОБИТИ ПЕРЕД ТИМ, ПОКИ ЩОСЬ КУПУВАТИ?

Цих кілька практичних порад допоможуть Вам уникнути багато різних проблем:

- Порівняльна купівля. Порівняйте ціни, гарантію та обслуговування в інших крамницях.
- Довідайтеся про репутацію фірми від "Беттер Бізнес Бюро" у вашій дільниці.
- Взнайте, чи крамниця обмінює товари і чи повертає гроші, коли ви не задоволені купленим товаром. Не всі крамниці мають ці обслуговування.

- Пам'ятайте, що всі контракти є зобов'язуючими. І тому, коли ви знайдете ліпшу ціну в іншій крамниці або змініте свою думку щодо покупця, то всеодно ваш підписаний контракт зобов'язуючий.

- Зберігайте всі рахунки, розмінні чеки, контракти, копії оголошень та інші важливі документи.

По докладніші інформації або безплатну копію бюлетеню "Consumer Complaints" пишіть до:

Consumer Information Centre
Ministry of Consumer &
Commercial Relations
555 Yonge Street
Toronto, Ontario M7A 2H6
(416) 963-1111

Frank Drea,
Minister of Consumer &
Commercial Relations

William Davis, Premier

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за
пiani **7-8½ %**
різні: щаднич.
- Дає малі і великі, особисті
і моргеджові позички,
в міру можливостей
- Має життєву асекурацію
на заощадження до \$ 2.000
на позички до \$10.000
після вимог КЮМІС
- Має чеки особисті даром і
для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, елек-
трику, телефон і воду даром
- Дає різні фінансові поради
- Дає пашпортіві гарантії
- Дає добру, точну, чесну і
вчасну обслуґу
- Дає добрі кредитові звіти
- 27 років на службі Рідного
Народу
- Вступайте в члени і щадіть
ще ніж Вам треба позички,
малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати
і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Нев'янучий вінок на могилу св. п. Скрепіля в першу річницю його смерті, пе- реслала М. Скрепіль, Маямі, Фла.	\$100.00
Українська Щадниця, Філя- дельфія, Па., США	100.00
Боженко Святослав, Сан Франциско, Кал., США	10.00
Шаблій Микола, Арлінгтон, Гайтс, Ілл., США	10.00
Педенко Віктор, Торнгіл, Онт., Канада	10.00
Богданів Іван, Форт Лодер- дейл, Фла., США	5.00
Кривуша Семен, Філядель- фія, Пен., США	5.00
Павлюк Леонід, Ошава, Онт., Канада	2.50
Хохітва Т., Форт Лодер- дейл, Фла., США	2.50
Лимаренко Павло, Філядель- фія, Па., США	2.50
Шерстюк Христина, Рівер Форест, Ілл., США	2.50
Скляр Панько, Арлінгтон Гайтс, Ілл., США	2.50
Таборовська Євгенія, Торонто, Онт., Канада	2.50

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Антоненко Олександр,
Філядельфія, Па., США 1
Прихильникам і Жертводавцям
"М. У." — щира подяка!

Ред. і адмін. "М. У."

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повіdomляемо передплатників
"Молодої України", що з 1-го
квітня ц.р. адміністратором жур-
налу буде пані Зіна Корець. Ба-
жаємо їй успіхів.

ЦК ОДУМ-у
і Редакція "М. У."

Адреса адміністрації залиша-
ється та сама.

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ

Великий вибір хатніх меблів:
вітальень, спалень, їдальень,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

TORONTO CENTRAL

423 College St. W. - Tel. 364-1434

TORONTO WEST

1121 Dundas St. W. - Tel. 535-1188

MISSISSAUGA

2150 Dundas St. E. - Tel. 276-4390

**

Старша жінка до чоловіка:

— Правда ж я в штанях і з ко-
ротким волоссям не виглядаю, як
стара баба?

— Зовсім ні. Тепер ти вигля-
даєш як старий дід.

**

Стурбований чоловік прибігає
до ресторану, в якому вчора тро-
хи хильнув з приятелями, та до
кельнера:

— Чи я вчора тут у вас випи-
вав?

— Та випивали, на здоров'я
вам.

— І так, може, з сотько пропив?

— Та щось так було...

— Ну от і слава Богу, — по-
легшено зідхнув чоловік. — А я
так уже налякався, думав, що я
їх згубив.

**

При розводі суддя до жінки:

— Чому хочете розвестися з
своїм чоловіком?

— Бо він дурний, як пень, і я
того не знала, коли з ним одру-
жувалася.

А чоловік:

— Отже бреше, знала...

**

Лікар до чоловіка:

— Чи допомогли вашій жінці ті
п'явки, що я їй приписав?

— Не дуже, бо вона лише три
з'їла, а більше не може проковту-
нути.

ГУМОР

**

Господар до наймита, що оби-
дає за окремим столом.

— Ти ще й досі їси? А от ми
вже всі пообідали.

— Так вас же аж шестеро, а я
один, — відказує наймит.

**

В ресторані два приятелі про
третього:

— Ти помітив як він постарів?
Він уже перше дивиться в меню,
а тоді на офіціантку...

MR. N. HAWRYSCZ
16 INDIAN ROAD CR.
TORONTO, ONT.
M6P 2E8

/ COMPL /

Ціна 75 центів
в США і Канаді

If not delivered please return to:
MOLODA UKRAINA
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO
(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ ALASKA Fuel Ltd.

83 SIX POINT ROAD
TORONTO, ONT.
M8Z 2X3

24-годинна шкоро і солідна
обслуга!

Чищення і напруга форнесів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі!

Тел.: 231-2281
231-2282

Обслуга гарантована!

Е. ДУМАН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів

як також різних фасонів
і кольорів

СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

Увага!

КУПУЙТЕ ЗБІРКУ ПОЕЗІЙ

МИХАЙЛА СИТНИКА

ЦВІТ ПАПОРОТІ

Крім поезій, до збірки входять: стаття про
творчість поета М. Вірного і бібліографія творів
поета, складена інж. І. Лучковим.

Ціна книжки у твердій обкладинці \$6.50, у звичайній — \$5.00.

Замовлення з належною сумою слати на адресу:

Mr. H. KALMAN
376 Green Lane
Ewing, N. J. 08638, USA

Увага!

ALEX ELECTRIC LTD. ALEX SCHIDOWKA

Industrial — Commercial — Residential

London, Ontario

Tel: 439 - 6747

ДО УВАГИ БАНДУРИСТІВ

Якщо ви потребуєте чехол на бандуру,
можете замовити його у нас.

Висилайте розмір бандури і 25 дол. завдатку.
Повна ціна чохла 40 дол. За два тижні ви дістанете його.

Маю також тверду протекцію для струн.

Замовлення присилати на адресу:

Mr. W. MURHA
17179 Woodbine
Detroit, Mich. 48219, USA
Tel. 1-313-533-7197